

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ
МІНІСТЕРСТВА У 2011 РОЦІ

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНИЙ І СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ: ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ (ПІДСУМКИ 2011 РОКУ)	2
--	----------

Пріоритет I.

РЕЗУЛЬТАТИВНЕ СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	7
---	----------

Пріоритет II.

ДЕРЕГУЛЯЦІЯ Й РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА	14
--	-----------

Пріоритет III.

АКТИВІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	23
---	-----------

Пріоритет IV.

РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	26
---	-----------

Пріоритет V.

РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОБ'ЄКТАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ	34
--	-----------

Пріоритет VI.

ЗАЛУЧЕННЯ, СПРЯМУВАННЯ ТА КОНЦЕНТРАЦІЯ РЕСУРСІВ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА МІЖНАРОДНОЇ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ОСНОВНИХ СТРАТЕГІЧНИХ ТА ІНСТИТУЦІЙНИХ РЕФОРМ	36
---	-----------

Пріоритет VII.

РОЗВИТОК ТА ПОГЛИБЛЕННЯ ВЗАЄМОВИГІДНИХ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ УКРАЇНИ З КРАЇНАМИ СВІТУ	40
---	-----------

Економічне зростання у 2011 році відбулося за рахунок реалізації Урядом ряду важливих реформ в усіх сферах економіки, а також більш високої, ніж закладалося раніше до прогнозу на 2011 рік, цінової динаміки на світових сировинних ринках.

За 2011 рік порівняно з відповідним періодом 2010 року реальне **зростання ВВП** становило **5,2 відсотка**.

Довідково:

За оперативними даними Держстату ВВП у IV кварталі порівняно з IV кварталом 2010 року (у постійних цінах 2007 року) зріс на 4,6 відсотка (зростання у III кварталі становило 6,6 відсотка, у II кварталі 2011 року - 3,8 відсотка, у I кварталі 2011 року - 5,3 відсотка).

Темп приросту **обсягів промислового виробництва** за підсумками 2011 року порівняно з 2010 року становив **7,6 відсотка**.

Довідково:

Зростання виробництва спостерігалось у добувній промисловості (на 7,2 відсотка), переробній промисловості (на 8,2 відсотка) і виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води (на 5,3 відсотка).

У переробній промисловості позитивні результати розвитку демонстрували як експортоорієнтовані галузі: хімічна та нафтохімічна промисловість (зростання виробництва на 14,4 відсотка) та металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів (на 8,9 відсотка), так і галузі, орієнтовані на внутрішній ринок: виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції (на 12,4 відсотка), оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів (на 9,7 відсотка), легка промисловість (на 7,7 відсотка).

У машинобудуванні (виді промислової діяльності, який орієнтований на виробництво продукції з високою часткою доданої вартості) зростання становило 17,2 відсотка.

Приріст обсягів виробництва сільськогосподарської продукції за підсумком 2011 року становив **17,5 відсотка**, у тому числі в сільськогосподарських підприємствах – на 23,8 відсотка, у господарствах населення – на 12,3 відсотка. Такий позитивний результат був забезпечений суттєвим нарощуванням обсягів виробництва продукції рослинництва на 28,2 відсотка та збільшенням обсягів виробництва тваринницької продукції на 2,5 відсотка.

Довідково:

Ключовими факторами, що дозволили забезпечити високі обсяги врожаю рослинницьких культур у 2011 році були збільшення обсягів посівних площ під врожай 2011 року, внесення мінеральних добрив під посіви озимих культур та збільшення обсягів державної підтримки розвитку підприємств агропромислового комплексу на 24 відсотка (5,8 млрд. грн.) порівняно з 2010 роком, зокрема, на здешевлення кредитів було виділено 622,2 млн. гривень.

Додатковим фактором був комплекс сприятливих погодних умов, який сприяв зменшенню частки загибелі озимих на зерно і зелений корм (до 5,8 відсотка у 2011 році проти 13,3 відсотка у 2010 році) та стимулював високу врожайність всіх основних рослинницьких культур, а також осіння тепла суха погода, яка дозволила наростити темпи збирання останніх, забезпечила активне нарощування обсягів виробництва рослинницької продукції у 2011 році.

Як результат, 2011 рік став рекордним за роки статистичних спостережень для врожаїв зернових та зернобобових культур (56,7 млн. т при врожайності 37 ц/га), у тому числі кукурудзи (22,8 млн. т при врожайності 64,3 ц/га), насіння соняшнику (8,7 млн. т при врожайності 18,4 ц/га), картоплі (24,2 млн. т при врожайності 168 ц/га), овочів (9,8 млн. т при врожайності 195 ц/га). Поряд з цим, у тваринництві також було зафіксовано рекордний обсяг виробництва яєць (18,7 млрд. штук).

Активізація виробничої діяльності вплинула на **позитивну динаміку прибутків підприємств**, які у 2011 році збільшилися на **29,3 відсотків** порівняно з 2010 роком та становили **212,3 млрд. гривень**, при цьому **збитки підприємств** зросли на **1,4 відсотка** і становили **99,3 млрд. гривень**. Це сформувало позитивний сальдований **фінансовий результат** на рівні **112,9 млрд. гривень**.

Довідково:

Відношення прибутків до збитків зросло з 1,70 у 2010 році до 2,14 у 2011 році.

Враховуючи, що прибуток є основним джерелом фінансування інвестицій, відбулось **подальше розширення інвестиційних процесів**, які є основою довгострокового зростання та підвищення конкурентоспроможності економіки країни. Так, за підсумком січня – вересня 2011 року **інвестиції в основний капітал реально збільшилися на 21,2 відсотка**.

Важливим джерелом інвестицій виступають і кредитні ресурси, проте кредитна активність поки залишається низькою. За оперативною інформацією Національного банку, **загальний обсяг кредитних ресурсів**, наданих банками в економіку України, на кінець грудня 2011 року **збільшився порівняно з початком року на 9,6 відсотка** або на 69,3 млрд. гривень, склавши 793,3 млрд. гривень, у тому числі у національній валюті зросли на 21,6 відсотка, в іноземній валюті – знизилась на 4,2 відсотка.

Довідково:

Обсяг кредитів, наданих юридичним особам, станом на 01.01.2012 склав 597 млрд. гривень, збільшившись з початку року на 14,9 відсотка (або на 77,4 млрд. гривень).

Обсяг кредитів, наданих фізичним особам, станом на 01.01.2012 зменшився порівняно з початком року на 4 відсотка (або на 8,2 млрд. гривень) до 196,2 млрд. гривень.

За підсумком 2011 року **зростання обсягів виконання будівельних робіт** становило 11 відсотків (порівняно із скороченням на 5,4 відсотка у 2010 році). Активізація будівельної діяльності в Україні була, у першу чергу, пов'язана зі зростанням будівельної активності у зв'язку із підготовкою до проведення в Україні у 2012 році фінальної частини чемпіонату Європи з футболу на фоні позитивної динаміки розвитку національної економіки.

Динаміка промисловості, сільського господарства та будівництва визначила розвиток суміжних галузей. Так, за підсумком 2011 року **зростання обсягів вантажних перевезень** становило **7,4 відсотка** (у 2010 році 8,6 відсотка), **вантажообороту – 5,7 відсотка** (6,1 відсотка відповідно).

Довідково:

Найбільший позитивний внесок у зростання обсягу перевезення вантажів, як і в попередніх періодах, належав залізничному та автомобільному транспорту, а у зростанні вантажообороту – залізничному транспорту.

За підсумком 2011 року позитивну динаміку продемонстрували і види економічної діяльності, орієнтовані на задоволення потреб споживачів. Так, **зростання обсягів перевезення пасажирів** становило **1,9 відсотка** (падіння на 5,9 відсотка у 2010 році), та **пасажирообороту – на 3,3 відсотка** (у 2010 році незмінність порівняно з 2009 роком).

Довідково:

Найбільший внесок у зростання показника перевезення пасажирів належав наземному електротранспорту, у зростанні показника пасажирообороту – авіаційному транспорту.

Зростання обсягу обороту роздрібної торгівлі за підсумком 2011 року становило **14,7 відсотка** (у 2010 році зростання на 9,8 відсотка).

В умовах продовження зростання економіки **утримується цінова стабільність**. За підсумком 2011 року зростання споживчих цін становить лише **4,6 відсотка** (за відповідний період 2010 року – 9,1 відсотка, у 2009 році – 12,3 відсотка, у 2008 році – 22,3 відсотка).

Сформований упродовж останніх місяців поточного року низхідний інфляційний тренд, в основному, пов'язаний із суттєвим зростанням пропозиції вітчизняної продукції урожаю поточного року.

Але слід зазначити, що у поточному році не створювало тиску на формування базової інфляції і **проведення збалансованої бюджетної політики**, а також динаміка монетарних агрегатів. Базовий індекс споживчих цін у грудні.

2011 року становив 100,2 відсотка. З початку року зростання **базової інфляції** склало 6,9 відсотка (у січні – грудні 2010 року – 7,9 відсотка).

Так, вжиті Урядом заходи з покращення адміністрування платежів, а також проведена робота щодо підвищення ефективності використання бюджетних коштів дали змогу перевиконати дохідну частину бюджету.

Надходження до державного бюджету за підсумком 2011 року **зросли** порівняно з 2010 роком на **30,7 відсотка** до 314,6 млрд. гривень

Довідково:

До загального фонду держбюджету за 2011 рік надійшло 265,8 млрд. гривень при плані на рік у 257,3 млрд. гривень (перевиконання дорівнює 3,3 відсотка або 8,5 млрд. гривень). Найбільші надходження до загального фонду державного бюджету у 2011 році порівняно з 2010 роком було отримано від:

- податку на додану вартість, які зросли на 23,2 відсотка до 126,6 млрд. гривень та перевищили планові річні показники на 3 відсотка (на 3,7 млрд. гривень);
- податку на прибуток підприємств, які зросли на 52,2 відсотка до 54,7 млрд. гривень та перевищили планові річні показники на 15,1 відсотка (на 7,2 млрд. гривень).

Крім того, значне зростання зафіксовано за надходженнями з акцизного збору – на 8,9 відсотка до 22,9 млрд. гривень та ввізного мита – на 12,6 відсотка до 8,3 млрд. гривень.

Внаслідок цього державний бюджет за 2011 року виконано з дефіцитом у сумі 23,6 млрд. грн. (1,8 відсотка від ВВП), що у 2,7 раза менше дефіциту державного бюджету у 2010 році.

За оперативними даними Національного банку, у 2011 році зростання монетарної бази становило **6,3 відсотка** проти 15,8 відсотка у 2010 році, **грошової маси – 14,7 відсотка** проти 22,7 відсотка, збільшення **готівки в обігу – 5,3 відсотка** проти 16,5 відсотка.

Антиінфляційним чинником виступало і зростання заощаджень населення. Обсяг депозитів фізичних осіб станом на 01.01.2012 склав 307,5 млрд. гривень, **збільшившись** у 2011 році **на 13,1 відсотка** (або на 35,7 млрд. гривень).

Довідково:

Загальний обсяг депозитів у банках України станом на 01.01.2012 склав 489,1 млрд. гривень, збільшившись з початку року на 18,2 відсотка (або на 75 млрд. гривень). При цьому, депозити в національній валюті зросли на 17,2 відсотка (або на 41,2 млрд. гривень) до 281,1 млрд. гривень, а в іноземній валюті – на 19,6 відсотка (або на 34,1 млрд. гривень) до 208 млрд. гривень.

Депозити фізичних осіб у національній валюті з початку року збільшилися на 12,9 відсотка (або на 18 млрд. гривень) до 158 млрд. гривень, а в іноземній валюті – на 13,4 відсотка (або на 17,7 млрд. гривень), склавши 149,5 млрд. гривень.

Економічне зростання та цінова стабільність стали підґрунтям для підтримки розвитку соціальної сфери. У 2011 році **середньомісячна заробітна плата штатних працівників зросла на 17,6 відсотка** (порівняно 2010 роком) і становила 2633 гривні. **Зростання реальної середньомісячної заробітної плати становило 8,7 відсотка**, що відбулося завдяки позитивній динаміці виробництва та підвищенню мінімальної заробітної плати (з 1 січня до 941 грн., з 1 квітня до 960 грн., з 1 жовтня до 985 грн., з 1 грудня до 1004 гривень.). У 2011 році до 2010 року підвищення мінімальної заробітної плати у середньорічному розрахунку становило 8,4 відсотка.

Сприятлива у I півріччі зовнішньоекономічна кон'юнктура забезпечила зростання обсягів експорту товарів та послуг.

У 2011 році (за попередніми даними Національного банку) **експорт товарів та послуг зріс на 28,1 відсотка** (товарів – на 33,1 відсотка) порівняно з 2010 роком.

Довідково:

Зростання експорту було забезпечено, переважно, за рахунок збільшення поставок продукції металургійної галузі (на 27,6 відсотка), продукції машинобудування (на 29,5 відсотка), мінеральної продукції (в 1,54 раза), хімічної продукції (в 1,5 раза) та продукції агропромислового комплексу (на 28,9 відсотка).

Найбільша питома вага в експорті товарів належить продукції металургійної галузі (31,8 відсотка), агропромислового комплексу (18,4 відсотка), машинобудування (17,1 відсотка), мінеральній продукції (13,8 відсотка) та продукції хімічної промисловості (10,1 відсотка).

Імпорт товарів та послуг зріс на 33,8 відсотка (товарів – на 37,5 відсотка) порівняно з 2010 роком, переважно, за рахунок збільшення обсягів імпорту мінеральних продуктів (на 41,9 відсотка). Неенергетичний імпорт зріс на 35,3 відсотка, що пов'язано з продовженням процесів підвищення економічної активності і, відповідно, розширенням як інвестиційного, так і споживчого попиту.

Довідково:

Найбільші темпи зростання в імпорті товарів спостерігалися у машинобудуванні (в 1,58 раза; за 2011 рік дана група у структурі неенергетичного імпорту займає 36,2 відсотка), металургійній галузі (на 38 відсотків) та хімічній промисловості (на 23,2 відсотка).

Найбільша питома вага у загальному обсязі імпорту товарів припадає на мінеральні продукти (35,3 відсотка), продукцію машинобудування (24 відсотка), хімічної промисловості (15,6 відсотка), агро-промислового комплексу (7,6 відсотка) та металургійної галузі (6,8 відсотка).

За підсумком 2011 року було зафіксовано від'ємне **сальдо торгівлі товарами та послугами** на рівні **9210 млн. доларів США** (у 2010 році від'ємне – 3984 млн. доларів США).

Сальдо рахунку поточних операцій платіжного балансу у 2011 році було від'ємним та становило 9280 млн. дол. США (у 2010 році – від'ємне на рівні 3018 млн. дол. США). Але сформований профіцит рахунку операцій з капіталом та фінансових операцій у 2011 році на рівні 6832 млн. дол. США (у 2010 році додатне – 8049 млн. дол. США) здебільшого компенсував від'ємне сальдо рахунку поточних операцій.

Як наслідок, на валютному ринку загалом зберігалася стабільність: офіційний курс гривні до долара США у 2011 році девальвував на 0,35 відсотка (відносно початку року) до 7,9898 гривні/долар США на кінець грудня.

Пріоритет І. РЕЗУЛЬТАТИВНЕ СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Пріоритет програми економічних реформ: сталий економічний розвиток

Напрямок реформ: стабілізація Державного бюджету, реформа бюджетних відносин

▼ ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

В умовах необхідності реалізації соціально-економічної політики в напрямі модернізації, структурного оновлення української економіки, підвищення рівня і якості життя населення істотно зростає роль стратегічного управління. У зв'язку з цим Мінекономрозвитку **приділяється особлива увага розвитку механізмів державного стратегічного управління** і вдосконаленню інструментів реалізації середньо- і довгострокових пріоритетів держави у сфері соціально-економічного розвитку.

Мінекономрозвитку розроблено та **Верховною Радою України прийнято за основу проект Закону України “Про державне стратегічне планування”** (реєстр. № 9407 від 15.11.2011).

Предметом правового регулювання законопроекту є економічні та організаційні засади формування цілісної системи державного стратегічного планування розвитку України.

Довідково:

В проекті закону визначено перелік документів державного стратегічного планування розвитку країни на довго-, середньо- та короткостроковий періоди, їх зміст, основні стадії розроблення, реалізації та моніторингу (оцінки виконання), повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері державного стратегічного планування. Реалізація Закону України дасть змогу впровадити програмно-цільовий метод в практику діяльності центральних органів виконавчої влади та розробляти документи стратегічного планування, які будуть відповідати сучасним вимогам розвитку країни.

З огляду на необхідність визначення організаційно-методичних засад планування діяльності головних розпорядників бюджетних коштів, наказом Міністерства від 06.04.2011 № 327 **затверджено Методичні рекомендації щодо розроблення планів діяльності головних розпорядників бюджетних коштів** (за бюджетними призначеннями, визначеними Законом про Державний бюджет України на відповідний бюджетний період) **на плановий та два бюджетні періоди, що настають за плановим.**

Запропонована Методичними рекомендаціями система планування, моніторингу та оцінки результативності роботи головних розпорядників бюджетних коштів (в першу чергу – міністерств та інших центральних органів виконавчої влади) **створить ряд переваг, зокрема:**

- **план визначатиме місію міністерства** (або іншого головного розпорядника бюджетних коштів) як суб'єкта державного управління у відповідній сфері (секторі), **стратегічні цілі, завдання, заходи та очікувані результати діяльності**, тобто такий план буде основним документом планування державної політики у відповідній сфері (секторі);
- **у планах визначатиметься комплекс заходів з формування та реалізації політики** (в тому числі у сферах спрямування та координації міністрів), **забезпечуватиметься спрямування заходів і фінансових ресурсів на досягнення визначених стратегічних цілей та взаємозв'язок процесу планування діяльності та бюджетного процесу**, що дозволить скоротити завдання, програми та проекти, які не є пріоритетними та/або не забезпечені фінансовими ресурсами;

- **буде впроваджено сучасні принципи контролю діяльності урядових інституцій шляхом закріплення обов'язковості оприлюднення планів та звітів про їх виконання** на веб-сайтах, що дозволить оцінювати стан досягнення запланованих стратегічних цілей, в тому числі через порівняння планових і фактичних значень показників результатів виконання завдань. Відтак, оцінка виконання планів, доступна громадськості, стане одним з інструментів громадського контролю діяльності головних розпорядників бюджетних коштів.

Крім того, в середньостроковій перспективі запровадження запропонованої системи планування у практику діяльності міністерств та інших центральних органів виконавчої влади дозволить відійти від управління на основі доручень та оптимізувати державні цільові програми.

Відповідно до Закону України “Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України”, Міністерством як координатором робіт у цій сфері, разом з іншими центральними органами виконавчої влади забезпечено:

- підготовку **Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2012 рік та основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2013 і 2014 роки** (постанова Кабінету Міністрів України від 31.08.2011 № 907);
- **уточнення основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2011 рік** з урахуванням проведених консультацій з представниками Міжнародного валютного фонду (постанова Кабінету Міністрів України від 06.06.2011 № 587);
- **внесення змін до Порядку розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету** (постанова Кабінету Міністрів України від 29.06.2011 № 702);
- **підготовку Державної програми економічного і соціального розвитку на 2012 рік та основних напрямів розвитку на 2013 і 2014 роки** (проект Закону України реєстр. № 3769).

На постійній основі Міністерством **проводяться прогнозно-аналітичні роботи**, зокрема щодо:

- **макроекономічної ситуації в країні**: “Місячний макроекономічний огляд”, “Економічна ситуація в Україні”, “Валовий внутрішній продукт”, “Аналіз інвестицій в основний капітал”;
- **ситуації в реальному секторі**: “Промислове виробництво”, “Сільське господарство”, “Будівництво”, “Оптова та роздрібна торгівля”;
- **цінової ситуації**: “Щодо цінової ситуації на споживчому ринку”, “Щодо динаміки цін виробників промислової продукції”;
- **ситуації в зовнішньоекономічній сфері та на валютному ринку**: “Щодо аналізу стану зовнішньоторговельного балансу, валютного ринку та зовнішнього боргу”;
- з метою підвищення якості макроекономічних прогнозів, сприяння обміну інформацією між учасниками та обговорення найбільш гострих питань щодо поточних тенденцій та прогнозних оцінок соціально-економічного розвитку України **проведено семінари з макроекономічного прогнозування**, за результатами яких **випущено періодичні видання “Україна: перспективи розвитку. Консенсус-прогноз”** (березень, липень та листопад 2011).

Слід також відзначити проведену Мінекономрозвитку **роботу щодо оптимізації державних цільових програм** та посилення контролю за їх реалізацією. Так, протягом звітного періоду за поданням Міністерства Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 22 червня 2011 року № 704 **“Про скорочення кількості та укрупнення державних цільових програм”**, якою визнано такими, що втратили чинність, 21 державну цільову програму;

Підготовлено проект переліку державних цільових програм, які планується виконувати у 2012 році з використанням коштів Державного бюджету, який включено до проекту Державної програми економічного і соціального розвитку України на 2012 рік.

ПОДАЛЬШІ ДІЇ:

Основним завданням у 2012 році Міністерства є створення правового підґрунтя для подальшого розвитку механізмів державного стратегічного управління і вдосконалення інструментів реалізації середньо - і довгострокових пріоритетів держави у сфері соціально-економічного розвитку.

Серед основних механізмів реалізації зазначеного завдання можна виділити:

- » створення цілісної системи документів державного стратегічного планування;
- » прогнозування соціально-економічного розвитку країни, а саме формування сценарних орієнтирів економічного і соціального розвитку на середньострокову перспективу, для використання їх під час розроблення програмних і прогнозних документів;
- » підвищення ефективності використання програмно-цільового методу у державному управлінні процесами формування та виконання державних цільових програм.

▼ ПОСИЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України є головною інституцією у системі центральних органів виконавчої влади, яка забезпечує єдність державної політики економічного і соціального розвитку в Україні та відповідальність за здійснення необхідних заходів з метою досягнення Цілей Розвитку Тисячоліття (ЦРТ) в Україні.

Зусилля фахівців Міністерства були зосереджені на виконанні урядових завдань щодо підвищення рівня і якості життя населення, забезпечення соціальної справедливості та зниження бідності. Результатом цієї роботи стала підготовлена Міністерством спільно з експертами Програми розвитку ООН в Україні **щорічна Доповідь про стан досягнення Цілей Розвитку Тисячоліття в Україні за 2010 рік “Цілі розвитку тисячоліття: підсумки моніторингу досягнення за 2010 рік”**.

Довідково:

В ході підготовки доповіді Міністерством було здійснено роботу з оновлення системи завдань та індикаторів національних Цілей Розвитку Тисячоліття з огляду на специфіку національного розвитку у посткризовий період та виклики сучасного глобального розвитку. Оновлену матрицю завдань та індикаторів (15 завдань, 33 індикатори) розроблено шляхом прозорого та відкритого процесу стратегічного планування та прогнозування тенденцій розвитку до 2015 року. Оновлені завдання та індикатори ЦРТ будуть використані у процесі підготовки стратегічних та програмних документів Уряду.

У 2011 році Мінекономрозвитку було розроблено ряд нормативно-правових актів, зокрема:

- » Закон України від 21.04.2011 року № 3258-VI **“Про внесення зміни до статті 8 Закону України “Про оплату праці”**, яким **скасовано регулювання фонду оплати праці підприємств-монополістів** у зв’язку з перевищенням розрахункової величини фонду оплати праці, що призводило до подвійного регулювання діяльності суб’єктів господарювання, які займають монопольне становище;
- » постанову Кабінету Міністрів України від 29.06.2011 № 709 **“Про державне замовлення на підготовку фахівців, науково-педагогічних та робітничих кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів (післядипломна освіта) для державних потреб у 2011 році”** (зі змінами);
- » постанову Кабінету Міністрів України від 12.10.2011 № 1049 **“Про затвердження Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених громадськими організаціями та творчими спілками, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка”**, що забезпе-

чить єдиний підхід до проведення конкурсів з визначення програм, проектів (заходів), розроблених громадськими організаціями та творчими спілками, для виконання яких надаватиметься державна фінансова підтримка.

Довідково:

Здійснено економічну експертизу ряду законодавчих актів, необхідних для проведення реформування медичного обслуговування, зокрема:

- “Про внесення змін до Основ законодавства про охорону здоров’я України”;
- “Про загальнообов’язкове державне соціальне медичне страхування”;
- “Про порядок проведення реформування системи охорони здоров’я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та місті Києві”, яким запроваджено реалізацію пілотного проекту з реформування системи охорони здоров’я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та місті Києві.

В рамках виконання заходів, передбачених розділом “Пенсійна реформа” Програми економічних реформ на 2010-2014 роки “Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава”, Мінекономрозвитку підготовлено та направлено до Кабінету Міністрів аналітичні матеріали з розрахунками щодо економічного обґрунтування оптимального механізму перерозподілу ставки внеску на пенсійне страхування між роботодавцями і найманими працівниками.

Крім того, на постійній основі здійснювався моніторинг виконання Плану заходів щодо реалізації положень Генеральної угоди про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2010-2012 роки, відповідальним за які є Мінекономрозвитку.

ПОДАЛЬШІ ДІЇ:

- » Розроблення плану заходів стосовно імплементації положень підсумкового документа за результатами пленарного засідання 65-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН з питань Цілей Розвитку Тисячоліття.
- » Визначення обсягів державного замовлення на підготовку фахівців, науково-педагогічних та робітничих кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів (післядипломна освіта) для державних потреб у 2012 році.
- » Запровадження прогнозування потреби у робочій силі у професійному розрізі.

▼ ЗАПРОВАДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ КОНЦЕНТРАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМАХ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ, ВИЗНАЧЕНИХ У СТРАТЕГІЧНИХ ДОКУМЕНТАХ

Головними завданнями своєї діяльності щодо **реалізації державної регіональної політики** Мінекономрозвитку визначило створення умов для динамічного соціально-економічного розвитку регіонів, усунення основних регіональних диспропорцій, підвищення конкурентоспроможності та інвестиційно-інноваційної активності регіонів.

Протягом звітного періоду продовжувалась робота щодо **запровадження договірних відносин між Кабінетом Міністрів України та регіонами**, зокрема було:

- » **схвалено Угоду щодо регіонального розвитку Сумської області між Кабінетом Міністрів України та Сумською обласною радою** (розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 № 451-р);
- » **запроваджено оцінку ефективності здійснення спільних заходів, передбачених угодою щодо регіонального розвитку та затверджено порядок проведення оцінки** (постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1187);
- » **забезпечено координацію підготовки проектів угод щодо регіонального розвитку** Донецької, Кіровоградської, Одеської, Рівненської, Дніпропетровської, Житомирської, Луганської, Полтавської, Тернопільської, Черкаської, Чернігівської, Чернівецької, Київської, Закарпатської, Миколаївської та Хмельницької областей.

Для створення **сучасної ефективною системи державного управління регіональним розвитком**, спрямованої на забезпечення зменшення регіональних диспропорцій, надання якісних послуг населенню, підвищення конкурентоспроможності регіонів Міністерством за участю центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів АРК, обласних, Київської та Севастопольської міськдержадміністрацій у 2011 році було:

- **внесено зміни до Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року** (постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1190);
- **затверджено план заходів на 2012 рік щодо реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року** (розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.12.2011 №1237-р);
- **затверджено Порядок розроблення, моніторингу та оцінки реалізації Державної стратегії регіонального розвитку** (постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1189);
- **затверджено Порядок розроблення, моніторингу та оцінки реалізації регіональних стратегій розвитку** (постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1186).

Довідково:

З метою виявлення негативних тенденцій у розвитку регіонів, визначення основних причин, які спричиняють диференціацію соціально-економічного розвитку регіонів (міст, районів), запобігання поглибленню просторової неоднорідності економічного простору України протягом 2011 року проведено:

- моніторинг соціально-економічного розвитку регіонів за 2010 рік;
- оцінку міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації економічного і соціального розвитку регіонів за 2010 рік;
- аналіз стану виконання програм та заходів соціально-економічного розвитку регіонів;
- комплексну оцінку соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим, областей, м. Києва та м. Севастополя за 2010 рік.

З метою сприяння збільшенню доходної частки місцевих бюджетів, що надасть змогу здійснити першочергові заходи з модернізації та будівництва нових соціальнозначущих об'єктів, які забезпечують життєдіяльність м. Севастополя та інших населених пунктів України, в яких дислокуються військові формування Чорноморського флоту Російської Федерації за поданням Мінекономрозвитку Кабінетом Міністрів України **затверджено критерії розподілу додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію втрат доходів унаслідок розміщення Чорноморського флоту Російської Федерації на території міст Севастополя та Автономної Республіки Крим** (постанова від 16.11.2011 № 1172).

Законодавчим підґрунтям для започаткування нового механізму державної фінансової підтримки регіонального розвитку, який забезпечуватиме концентрацію фінансових ресурсів на пріоритетних напрямках регіонального розвитку, визначених у стратегічних документах, є розроблений Міністерством та внесений на розгляд Верховної Ради України **проект Закону України “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо створення Державного фонду регіонального розвитку”** (реєстр. № 9363 від 31.10.11).

Довідково:

Законопроектом передбачається, що кошти фонду спрямовуватимуться на реалізацію державних цільових програм та інвестиційних програм (проектів) у частині заходів регіонального розвитку; державних програм розвитку транскордонного співробітництва; угод щодо регіонального розвитку та програм подолання депресивності територій; програм і заходів соціально-економічного розвитку регіонів, включаючи програми і заходи розвитку окремих адміністративно-територіальних одиниць (зокрема, малих міст, гірських населених пунктів та інших).

Статистична довідка:

У 2011 році соціально-економічний розвиток переважної більшості регіонів характеризувався закріпленням та продовженням позитивних тенденцій, що набули місце у 2010 році. Зокрема, зростання зафіксовано у наступних сферах:

✓ Промислове виробництво

За підсумками 2011 року обсяги виробництва промислової продукції в Україні зросли на 7,3%. Відповідна динаміка мала місце у 20 регіонах (за 2010 рік – у 25 регіонах), де приріст промислового виробництва варіював від 1,9% у м. Києві до 24,6% в Івано-Франківській області.

Позитивну динаміку виробництва за основними видами промислової діяльності було зафіксовано у стратегічно-важливих для економіки країни галузях промисловості, які формують понад 40% обсягів промислового виробництва, зокрема у машинобудуванні, хімічній та нафтохімічній промисловості, металургійному виробництві та виробництві готових металевих виробів.

✓ Сільськогосподарське виробництво

За підсумками 2011 року приріст виробництва сільськогосподарської продукції спостерігався у всіх регіонах (у 2010 році – у 13 регіонах) і варіював від 6,0% у Закарпатській до 41,6% у Харківській області.

При цьому, позитивну динаміку забезпечено, як у галузі рослинництва, так і у галузі тваринництва.

✓ Будівництво

У 2011 році обсяги виконаних будівельних робіт зросли на 11,1% (у 2010 році їх обсяги скоротились на 5,4%). Відповідна динаміка мала місце у 19 регіонах (від 0,1% у Херсонській до 36,0% у Донецькій областях), тоді як за підсумками 2010 року зростання спостерігалось лише у 6 регіонах.

✓ Інвестиційна діяльність

Загальний обсяг інвестицій в основний капітал у січні-вересні 2011 року зріс на 21,2% проти падіння на 2,9% у січні-вересні 2010 року. Відповідна динаміка зафіксована у 21 регіоні (від 1,4% у Рівненській області до у 2,9 рази в Автономній Республіці Крим), тоді як у відповідному періоді 2010 року їх приріст мав місце лише у 11 регіонах.

При цьому, значно активізувалося інвестування економіки регіонів за рахунок коштів державного бюджету. Так, за 9 місяців 2011 року інвестиції в основний капітал за рахунок державного бюджету зросли у 1,7 рази (у січні-вересні 2010 року – на 18,5%).

У січні-вересні 2011 року зростали і прямі іноземні інвестиції, приріст яких склав по Україні 8,2% і мав місце у 21 регіоні (у січні-вересні 2010 року – у 19) і варіював від 2,3% у Харківській області до 41,3% в Автономній Республіці Крим. При цьому, у 12 з них зростання у 2011 році порівняно з відповідним періодом попереднього року активізувалося, а у 6 – після скорочення їх обсягів у III кварталі 2010 року, набуло позитивної динаміки.

✓ Доходи населення

Активізація виробництва у реальному секторі економіки, покращення фінансового стану підприємств регіонів, оздоровлення фінансово-бюджетної сфери забезпечило зростання доходів населення. У 2011 році спостерігається подальше зростання реальної заробітної плати (проте темпи її нарощення децю уповільнилися проти відповідного періоду 2010 року). Так, у січні-листопаді 2011 року її приріст по Україні склав 8,5% і варіював від 2,8% у м. Севастополі до 12,9% у Київській області (за 11 місяців 2010 року – 10,2%, від 4,7% у м. Києві до 15,1% у Рівненській області).

ПОДАЛЬШІ ДІЇ:

У 2012 році діяльність Міністерства буде спрямована на створення ефективної системи стратегічного планування регіонального розвитку шляхом удосконалення системи управління регіональним розвитком; створення дієвого механізму координації діяльності та узгодження галузевих та секторальних програм розвитку регіонів із стратегічними завданнями державної політики регіонального розвитку.

З метою вирішення завдань державної регіональної політики Міністерством передбачається забезпечити:

- » укладення меморандумів про співпрацю з європейськими інституціями, що опікуються регіональним розвитком з метою впровадження нових організаційних та інституційних інструментів регіонального розвитку в практику роботи місцевих органів виконавчої влади;

- » впровадження механізму координації діяльності та узгодження галузевих та секторальних програм розвитку регіонів;
 - » визначення критеріїв, умов та порядку співфінансування заходів та проектів що реалізуються на регіональному рівні з державного та місцевих бюджетів;
 - » впровадження нового механізму державного фінансового забезпечення регіонального розвитку за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку;
 - » забезпечення соціально-економічного розвитку малих міст та подолання депресивності шляхом подолання міжрегіональних диспропорцій соціально-економічного розвитку;
 - » стимулювання міжрегіонального і транскордонного співробітництва;
 - » координація розроблення спільних заходів центральних та місцевих органів виконавчої влади щодо стабілізації економіки регіонів та нарощування доходів бюджетів усіх рівнів на відповідній території.
-
-
-

Пріоритет II. ДЕРЕГУЛЯЦІЯ Й РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА

Пріоритет програми економічних реформ: Поліпшення бізнес-клімату та залучення інвестицій

Напрямок реформ: Дерегуляція та розвиток підприємництва

▼ СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУР ДЛЯ ЗАПОЧАТКУВАННЯ ТА ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ

У 2011 році, в рамках реалізації Програми економічних реформ, значна увага приділялась виконанню завдань за напрямом “Дерегуляція та розвиток підприємницької діяльності”, який охоплює, зокрема ліцензування, дозвільну систему, технічне регулювання, забезпечення безпеки продуктів харчування (санітарні й фітосанітарні норми), адміністративні послуги. Реалізація цих заходів дасть можливість суттєво покращити підприємницьке середовище.

Протягом звітного періоду робота Мінекономрозвитку була зосереджена на вдосконаленні чинних нормативно-правових актів, які стосуються підприємницької діяльності і спрямовані на зменшення адміністративних та регуляторних бар'єрів у сфері господарської діяльності, якими:

- *спрощено та здешевлено започаткування та ведення бізнесу в Україні шляхом запровадження принципу здійснення діяльності юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців без свідоцтва про державну реєстрацію* (Закон України від 07.04.2011 № 3205-VI);
- *встановлено адміністративну відповідальність за порушення у сфері державної реєстрації* (Закон України від 17.03.2011 № 3157-VI);
- *вдосконалено Порядок створення та діяльності юридичних осіб відповідних організаційно-правових форм господарювання з метою запровадження принципу державної реєстрації юридичних осіб на підставі модельного статуту* (Закон України від 21.04.2011 № 3262-VI);
- *спрощено та оптимізовано процедури по створенню юридичних осіб різних організаційно-правових форм господарювання* (Закон України від 21.04.2011 № 3263-VI);
- *спрощено процедури припинення суб'єктів господарювання шляхом зняття з них ряду адміністративних обов'язків під час цього та покладення цих обов'язків на органи державної влади* (Закон України від 19.05.2011 № 3384-VI);
- Верховною Радою України прийнято в першому читанні проект Закону України (реєстр. № 6434), яким *передбачається забезпечити протидію протиправному поглинанню та захопленню підприємств*;
- з метою *створення умов для надання суб'єктам малого та середнього підприємництва державної підтримки*, в т.ч. фінансової державної підтримки на розгляд Верховної Ради України внесено проект Закону України “Про розвиток та підтримку малого і середнього підприємництва в Україні” (реєстр. № 9202 від 22.09.2011).

Довідково:

Зменшено регуляторний тиск на суб'єктів господарської діяльності шляхом спрощення процедур державного регулювання економіки та зменшення пов'язаних з цим фінансових та інших витрат підприємців. Здійснено перегляд та проаналізовано понад 58 тисяч регуляторних актів, з яких понад 23 тис. актів (або 39% від загальної кількості) відповідають принципам державної регуляторної політики; понад 35 тис. (або 61%) не відповідали та потребували внесення до них змін чи визнання їх такими, що втратили чинність.

Також, ініційовані Урядом у 2011 році заходи з проведення ревізії регуляторних актів та скасування або внесення змін до тих, які не відповідають принципам державної регуляторної політики відповідно до Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", забезпечили перегляд центральними органами виконавчої влади більше 1,1 тис. чинних регуляторних актів, з яких більше 15% визнані такими, що потребують внесення змін або скасування.

У сфері дозвільної системи зусиллями Мінекономрозвитку протягом звітного періоду:

- **затверджено вичерпний перелік документів дозвільного характеру (143 позиції) та встановлено заборону вимагати від суб'єктів господарювання отримання дозвільних документів, не передбачених цим переліком** (Закон України від 19.05.2011 № 3392-VI). Встановлення інших видів документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності може здійснюватися шляхом внесення відповідних змін до цього Закону та одночасного внесення змін до законів України, що регулюють відносини у відповідній сфері;
- **законодавчо створені умови для переходу від принципу "єдиного офісу" до принципу "єдиного вікна" під час видачі документів дозвільного характеру** (Закон України від 07.04.2011 № 3204-VI);
- **внесено зміни до законодавства щодо посилення відповідальності посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування за порушення законодавства у сфері дозвільної системи** (Закони України від 21.04.2011 № 3261-VI; від 08.09.2011 № 3720-VI; від 22.12.2011 № 4221-VI);
- **розширено мережу дозвільних центрів шляхом запровадження дозвільних центрів в обласних державних адміністраціях** (Закон України від 03.11.2011 № 3993-VI).

Мінекономрозвитку у сфері ліцензування протягом 2011 року:

- **скорочено більше ніж на чверть перелік видів діяльності, що підлягають ліцензуванню (57 проти 78 у 2010 році)** (Закон України від 19.10.2010 № 2608-VI);
- **внесено зміни до законодавства щодо скорочення переліку документів, які додаються до заяви про видачу ліцензії** (Закони України від 03.11.2011 № 3994 - VI; від 22.12.2011 № 4223-VI);
- **з метою вдосконалення системи ліцензування** Міністерством **розроблено** та внесено на розгляд Верховної Ради України **проект Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності"**, реалізація якого дозволить забезпечити спрощення започаткування ведення бізнесу у видах господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, скорочення суб'єктами господарювання затрат часу і коштів на ліцензування (реєстр. № 9654 від 27.12.2011).

У сфері державного нагляду й контролю Міністерством було забезпечено:

- **розроблення і затвердження переліків питань і уніфікованих форм актів для планових перевірок 29 контролюючих органів;**
- **затвердження критеріїв оцінки ступеня ризику від здійснення суб'єктами господарювання господарської діяльності й періодичності проведення планових заходів державного нагляду (контролю).**

ПОДАЛЬШІ ДІЇ:

У 2012 році першочергова увага Міністерства приділятиметься спрощенню регуляторного середовища для ведення бізнесу, зокрема:

- » дерегулюванню підприємницької діяльності та усуненню адміністративних бар'єрів за рахунок удосконалення державного нагляду (контролю) за підприємницькою діяльністю суб'єктів господарювання у різних сферах, на законодавчому рівні передбачається встановлення відповідальності посадових осіб органів державного нагляду (контролю) за недотриманням ними процедури здійснення державного нагляду (контролю) та завданням збитків;
- » удосконаленню дозвільної системи у сфері господарської діяльності шляхом законодавчого врегулювання питань щодо скасування документів дозвільного характеру, запровадження видачі дозволів за принципом "організаційної єдності";
- » активізацію фінансово-кредитної та інформаційної підтримки суб'єктів малого підприємництва.

▼ ВПОРЯДКУВАННЯ СИСТЕМИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ТА СПРОЩЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОЦЕДУР, ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРОЗОРОЇ СИСТЕМИ ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ

Протягом звітного періоду за поданням Мінекономрозвитку Кабінетом Міністрів України прийнято *постанову від 05.01.2011 № 33 "Деякі питання надання платних адміністративних послуг"*, якою врегульовано:

- ✓ *заборону надання платних адміністративних послуг, які по суті є реалізацією владних повноважень, суб'єктами господарювання;*
- ✓ *відповідальність за надання адміністративних послуг покладена на органи державної влади;*
- ✓ *спрямування коштів, які надходять як плата за надання адміністративних послуг, до Державного бюджету;*
- ✓ *затвердження 45 переліків платних адміністративних послуг, які надаються центральними органами виконавчої влади та підпорядкованими їм бюджетними установами, відповідно було скорочено кількість платних адміністративних послуг на 36%, включених до цих переліків, що дозволило забезпечити уникнення випадків необґрунтованого стягнення плати за надання фізичним та юридичним особам адміністративних послуг.*

Під координацією Міністерства, центральними органами виконавчої влади *переглянуто (скорочено або визнано такими, що втратили чинність) 21 перелік платних господарських послуг*, що можуть надаватися цими органами та підпорядкованими їм бюджетними установами.

Довідково:

Протягом 2011 року скорочено переліки платних господарських послуг на 44%. Скасовувались в першу чергу ті платні послуги, які не пов'язані з основною діяльністю цих органів та установ, послуги, які можуть бути надані суб'єктами господарювання приватної форми власності, а також ті, що мають консультаційний та інформаційний характер.

Міністерством розроблено та Кабінетом Міністрів України **затверджено план заходів щодо реформування системи надання адміністративних послуг** (розпорядження від 26.10.2011 № 1076), яким передбачається забезпечити:

- ✓ інвентаризацію адміністративних послуг, які надаються безоплатно;
- ✓ створення та ведення реєстру адміністративних послуг;
- ✓ визначення єдиних підходів до формування переліків платних господарських послуг, а також затвердження розмірів плати за такі послуги;
- ✓ скорочення переліків документів, необхідних для одержання адміністративних послуг;
- ✓ забезпечення надання адміністративних послуг за принципом “єдиного вікна” та з використанням “електронної черги”;
- ✓ відкриття центрів надання адміністративних послуг у регіонах.

З метою ведення обліку адміністративних послуг, а також забезпечення відкритості та доступності інформації про ці послуги за поданням Мінекономрозвитку Кабінетом Міністрів України **затверджено Положення про Реєстр адміністративних послуг – єдину комп’ютерну базу даних про адміністративні послуги**, які надаються органами виконавчої влади, державними підприємствами, установами та організаціями, а також органами місцевого самоврядування (постанова від 05.12.2011 № 1274).

ПОДАЛЬШІ ДІЇ:

У 2012 році Мінекономрозвитку буде продовжено роботу щодо реформування системи надання адміністративних послуг, зокрема шляхом ліквідації посередницьких структур, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій під час їх надання, приведення законодавчих актів, а також актів Кабінету Міністрів України та органів державної влади у відповідність із Законом України “Про адміністративні послуги”, прийняття якого передбачається у 2012 році.

▼ СТВОРЕННЯ СПРИЯТЛИВИХ УМОВ ДЛЯ СТАБІЛІЗАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ

Значна роль у формуванні економічного потенціалу держави, забезпеченні ефективного функціонування системи обігу споживчих товарів відведена **сфері внутрішньої торгівлі та ресторанного господарства**, як важливій складовій внутрішнього ринку.

Протягом звітного періоду Мінекономрозвитку для створення сприятливих економічних умов у сфері внутрішньої торгівлі, здатних забезпечувати високий рівень торговельного обслуговування населення розроблено низку важливих нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, зокрема якими:

- **затверджено перелік органів державного ринкового нагляду та сфер їх відповідальності**, яким передбачено забезпечення здійснення державного ринкового нагляду відповідно до положень Законів України “Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції” та “Про загальну безпечність нехарчової продукції”, а також розмежування між органами державного ринкового нагляду сфер їх відповідальності та мінімізації дублювання центральними органами виконавчої влади функцій зі здійснення державного ринкового нагляду за продукцією (постанова від 01.06.2011 № 573);
- **затверджено правила торгівлі у розстрочку фізичним особам** (постанова від 30.03.2011 № 383);
- **затверджено план заходів щодо запобігання у 2011 році контрабандному ввезенню та виробництву фальсифікованих підакцизних товарів** (розпорядження від 23.02.2011 № 239-р);

- **внесено зміни до Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування населення**, спрямовані на впорядкування господарської діяльності у сфері оптової торгівлі та здійснення розрахунків за продані товари (надані послуги) з використанням спеціальних платіжних засобів (постанова від 29.06.2011 № 706);
- **затверджено Порядок відшкодування суб'єктом господарювання вартості відібраних зразків нехарчової продукції та проведення їх експертизи (випробування)**, яким впроваджено механізм відшкодування суб'єктом господарювання вартості відібраних зразків та проведення їх експертизи, у разі підтвердження за результатами експертизи, що нехарчова продукція є небезпечною, становить ризик та/або не відповідає встановленим вимогам, що сприятиме підвищенню відповідальності суб'єктів господарювання перед споживачами (користувачами) (постанова від 31.08.2011 № 921);
- **затверджено Порядок здійснення контролю стану виконання рішень про вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів**, що сприятиме недопущенню реалізації на ринку України небезпечної продукції, посиленню відповідальності суб'єктів господарювання за введення в обіг небезпечної продукції та підвищенню рівня захисту прав споживачів (постанова від 05.10.2011 № 1017).

З метою встановлення законодавчого підґрунтя для вдосконалення ведення торговельної діяльності в Україні Мінекономрозвитку підготовлено ряд проектів, зокрема:

- **проект Закону України “Про внутрішню торгівлю”, який** у разі схвалення парламентом **створить передумови для законодавчого врегулювання відносин між постачальниками та учасниками роздрібною торгівлі**. Впровадження норм цього закону, зокрема, стане практичною реалізацією державної політики щодо встановлення цінової стабільності на соціально значимі товари, сприятиме підвищенню рівня торговельного обслуговування споживачів (на розгляді Верховної Ради України від 10.11.2011, реєстр. № 9443);
- **проект Закону України “Про внесення змін до деяких Законів України” стосовно підвищення ефективності системи профілактики та упередження потрапляння небезпечних, неякісних, фальсифікованих або контрафактних товарів на споживчий ринок** (на розгляді Верховної Ради України від 18.01.2012, реєстр. № 9733);
- **проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про рекламу”, розроблений з метою практичної реалізації принципу реклами** щодо точності, достовірності, використання форм та засобів, що не завдають споживачеві шкоди, а також заборони використовувати засоби і технології, які діють на підсвідомість споживачів реклами (на розгляді Верховної Ради України від 18.01.2012, реєстр. № 9736).

Слід також зазначити проведену Міністерством роботу з метою недопущення необґрунтованого зростання цін на споживчому ринку країни та забезпечення населення соціально значущими продовольчими товарами за доступними цінами. Результатом цієї роботи стало **підписання 20.09.2011 Меморандуму порозуміння між Кабінетом Міністрів України, виробниками продовольчих товарів та суб'єктами системи мережевої роздрібною торгівлі**.

Довідково:

Відповідно до зазначеного Меморандуму виробники зобов'язуються не допускати необґрунтованого зростання оптових цін на соціально значущі продовольчі товари, а саме: встановлювати на ці продукції рівень рентабельності не вище 12% власної оптово-відпускної ціни, не знижуючи асортимент цієї продукції, а суб'єкти мережевої роздрібною торгівлі зобов'язалися встановлювати торгову націнку на ці товари не вище 10% ціни виробника без урахування витрат на їх транспортування.

Статистична довідка:

За підсумками січня-грудня 2011 року оборот підприємств оптової торгівлі становив 1088,3 млрд. гривень. Фізичний обсяг оптового товарообороту порівняно з січнем-груднем 2010 року збільшився на 0,6%.

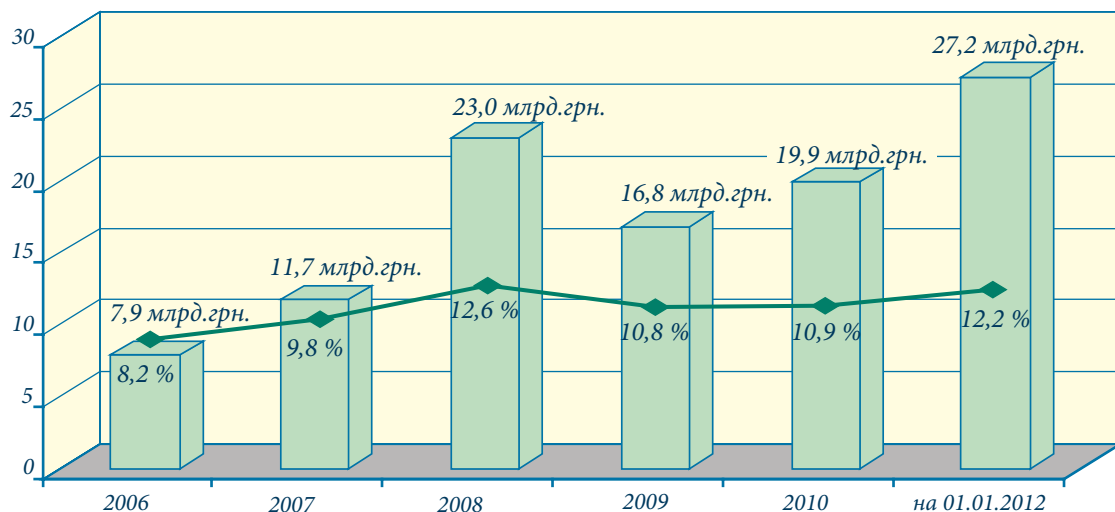
Оборот роздрібною торгівлі, який включає роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями, за січень-грудень 2011 року становив 674,7 млрд. грн., що у порівнянних цінах на 14,7% більше обсягу січня-грудня 2010 року. У структурі обороту роздрібною торгівлі на організовані та неформальні ринки припадало 30,8%.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств-юридичних осіб, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлі та ресторанного господарства, за січень-грудень 2011 року становив 346,5 млрд. грн., що в порівнянних цінах на 13,7% більше обсягу січня-грудня 2010 року.

В цілому за підсумками 2011 року чисельність прибуткових підприємств перевищувала чисельність збиткових (65,8% проти 34,2% загальної кількості підприємств). Прибутків було отримано на суму 31,2 млрд. грн., що на 36,8% більше 2010 року, а збитків допущено – на 15,1 млрд. грн. (менше 2010 року на 9,9%). Відношення прибутків до збитків становило 2,07 проти 1,57 за 2010 рік.

Загальна сума надходжень обов'язкових платежів (податків) до Зведеного бюджету від сфери торгівлі за січень-грудень становила 27187,1 млн. грн. (12,2% від загальної кількості платежів), що на 36,6% більше загальної суми надходжень за січень-грудень 2010 року.

Частка внутрішньої торгівлі від загальної суми надходжень обов'язкових платежів (податків) до Зведеного бюджету від сфери торгівлі за 2006-2011 роки (за інформацією Державної податкової служби), %

На засіданні Уряду 26.12.2011 схвалено низку проектів постанов Кабінету Міністрів України, розроблених для забезпечення реалізації державної політики у сфері ринкового нагляду за якістю і безпечністю продукції, якими затверджено:

- **Порядок здійснення державного контролю нехарчової продукції**, який визначає процедуру здійснення митними органами державного контролю нехарчової продукції (товарів), що ввозиться на митну територію України (від 26.12.2011 №1403);
- **Порядок функціонування національної інформаційної системи державного ринкового нагляду, внесення до неї відомостей і подання повідомлень** (від 26.12.2011 №1397);
- **Порядок функціонування системи оперативного сповіщення про продукцію, що становить серйозний ризик, та подання повідомлень про внесення до неї** (від 26.12.2011 № 1398);
- **Порядку подання повідомлення про продукцію, яка не відповідає загальній вимозі щодо безпечності продукції, органам державного ринкового нагляду** (від 26.12.2011 № 1401);

- **Порядок ведення обліку звернень споживачів (користувачів) та здійснення моніторингу нещасних випадків та випадків заподіяння шкоди здоров'ю людей внаслідок споживання (користування) нехарчової продукції** (від 26.12.2011 №1400);
- **Порядок реалізації та знищення використаних під час проведення експертизи (випробування) зразків нехарчової продукції**, що були відібрані в межах здійснення державного ринкового нагляду та **Методики визначення залишкової вартості використаних під час проведення експертизи (випробування) зразків нехарчової продукції**, що були відібрані в межах здійснення державного ринкового нагляду (від 26.12.2011 №1406);
- **Методики вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів** (від 26.12.2011 №1407);
- **Ступені ризику видів нехарчової продукції та критеріїв, за якими визначається належність нехарчової продукції до відповідних ступенів ризику** (встановлено два ступені ризику – високий та незначний, а також критерії, за якими визначається належність нехарчової продукції до відповідних ступенів) (від 26.12.2011 №1404).

ПОДАЛЬШІ ДІЇ:

Зусилля Мінекономрозвитку у 2012 році у сфері внутрішньої торгівлі будуть спрямовані на:

- » оптимізацію соціальної, організаційної, функціональної і територіальної структури торгівлі;
- » здійснення сприятливої державної політики для розвитку внутрішньої торгівлі за рахунок залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій для розширення мережі сучасних об'єктів торгівлі та ресторанного господарства, адаптованих до європейських та світових стандартів, упровадження на українському ринку передових торговельних технологій;
- » створення системи оперативного обміну інформацією між органами державного нагляду (контролю) та митними органами про виявлені небезпечні, неякісні та фальсифіковані товари.

Для реалізації положень Закону України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» передбачається:

- » затвердження Положення про Раду ринкового нагляду;
- » створення національної інформаційної системи ринкового нагляду та системи оперативного взаємного сповіщення про продукцію, що становить серйозний ризик.

▼ РЕФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ СОТ ТА ЄС

Протягом звітного періоду **робота Міністерства була зосереджена на створенні адаптованої до вимог ЄС і СОТ сучасної системи технічного регулювання**, здатної підвищити конкурентоспроможність вітчизняної продукції, забезпечити ефективний контроль за безпекою продукції й домогтися взаємного визнання результатів оцінювання відповідності продукції з торговельними партнерами України.

У сфері стандартизації Мінекономрозвитку проводилась робота із **прийняття національних стандартів, гармонізованих з міжнародними та європейськими**, застосування яких:

- ✓ створює сприятливі умови для економічного зростання та розвитку внутрішнього ринку;
- ✓ сприяє розвитку підприємницької діяльності та підвищенню конкурентоспроможності української продукції забезпечує впровадження новітніх технологій та інновацій;
- ✓ сприяє захисту громадян від споживання неякісної та небезпечної продукції.

Довідково:

Протягом 2011 року затверджено 77 національних стандартів. Скасовано чинність 48 міждержавних стандартів (ГОСТ) як таких, що втратили свою актуальність.

Кількість виданих у 2011 році сертифікатів на системи управління якістю, які зареєстровані у Державному реєстрі УкрСЕПРО, складає:

- ДСТУ ISO 9001 - 884;

- ДСТУ ISO 14001 - 49.

З метою адаптації законодавства України до законодавства ЄС і СОТ у сферах **технічного регулювання, метрології та метрологічної діяльності** Міністерством було розроблено низку нормативно-правових актів, зокрема якими:

- **внесено зміни до законодавства щодо акредитації органів з оцінки відповідності**, з метою підвищення ролі та значення акредитації як найбільш ефективного засобу засвідчення компетентності у сфері технічного регулювання, а також створення умов для визнання національного органу України з акредитації на міжнародному та європейському рівнях (Закон України від 22.12.2011 № 4224-VI);
- **передбачена відповідальність за шкоду, завдану внаслідок дефекту в продукції**, що дозволить гармонізувати підходи до відповідальності за шкоду, завдану дефектом в продукції, які застосовуються в Україні та в інших європейських державах-партнерах, що сприятиме взаємній торгівлі; збалансувати обов'язки виробника щодо відшкодування шкоди, завданої внаслідок дефекту у введений ним в обіг продукції, та права споживача чи користувача відповідної продукції на відшкодування такої шкоди; підвищити рівень захисту споживачів чи користувачів у разі спричинення їм шкоди внаслідок дефекту в продукції (Закон України від 19.05.2011 № 3390-VI);
- **затверджено Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для проведення незалежної експертизи (випробувань) якості товарів, сировини, матеріалів, напівфабрикатів та комплектувальних виробів**, що створить умови для функціонування механізму контролю за додержанням вимог законодавства України про захист прав споживачів при реалізації продукції на споживчому ринку України та упередження потрапляння на нього неякісної та небезпечної продукції (постанова Кабінету Міністрів України від 02.03.2011 № 191);
- **затверджено Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення державного нагляду за додержанням стандартів, державного метрологічного нагляду**, що сприятиме створенню чіткої й прозорої системи використання коштів державного бюджету, підвищенню ефективності їх використання для забезпечення заходів з державного нагляду за додержанням стандартів, норм і правил та метрологічного нагляду (постанова Кабінету Міністрів України від 30.03.2011 № 319).

Наказами Мінекономрозвитку протягом звітного періоду:

- **затверджено план заходів з оновлення та модернізації засобів та обладнання випробувальних, калібрувальних, вимірювальних і повірочних лабораторій на 2011 - 2012 роки** (від 01.11.2011 року №188);
- **затверджено Концепцію впровадження стандартів Європейського Союзу за методом "обкладинки"** (від 16.11.2011 № 224);
- **внесено зміни до Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні** (від 25.10.2011 №162 та від 25.10.2011 № 163), якими майже на 65% скорочено зазначений Перелік продукції.

З урахуванням національних особливостей розвитку сфери технічного регулювання Мінекономрозвитку підготовлено проекти нормативно-правових актів:

- **проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо утворення національного органу стандартизації та процедур розроблення та прийняття стандартів”**, відповідно до якого передбачено створення національного органу стандартизації на базі недержавного органу;
- **проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо скасування реєстрації декларації виробника про відповідність”**, головною метою якого є приведення чинного законодавства, зокрема Закону України “Про підтвердження відповідності” та Закону України “Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності”, у відповідність із вимогами СОТ та законодавством Європейського Союзу. Прийняття зазначеного проекту Закону дозволить створити сприятливі умови для діяльності суб’єктів господарювання, що виробляють та імпортуєть продукцію, та приведе до скорочення витрат часу і коштів при введенні продукції в обіг, покращить умови ведення бізнесу в Україні та сприятиме інвестиційній привабливості країни і зростанню обсягів виробництва продукції;
- **проект Закону України “Про метрологію та метрологічну діяльність” (нова редакція)**, відповідно до якого передбачається вдосконалення нормативно-правової бази державної метрологічної системи;
- **проект Закону України “Про внесення змін до закону України “Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів”**, прийняття якого дозволить суб’єктам господарювання заощадити кошти на проведення досліджень продукції щодо вмісту ГМО та вдосконалити систему державного нагляду і контролю за обігом цієї продукції (на розгляді Верховної Ради України реєстр. № 8494 від 12.05.2011);
- **проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку етикетування (маркування) харчових продуктів щодо вмісту в них генетично модифікованих організмів”**, яка забезпечить проведення маркування харчових продуктів стосовно вмісту в них ГМО відповідно до міжнародних стандартів.

ПОДАЛЬШІ ДІЇ:

- » Розроблення та прийняття національних стандартів, гармонізованих з міжнародними, зокрема європейськими; забезпечення прийняття міжнародних та європейських стандартів як національних стандартів на рівні не менше 80% від загального обсягу.
- » Нормативно-правове врегулювання сфери метрології та здійснення метрологічної діяльності;
- » Відміна обов’язкової реєстрації декларації про відповідність.
- » Оновлення та модернізація засобів та обладнання випробувальних, калібрувальних, вимірювальних і повірочних лабораторій.

Пріоритет III. АКТИВІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Пріоритет програми економічних реформ: Поліпшення бізнес-клімату та залучення інвестицій; сталий економічний розвиток; модернізація інфраструктури та базових секторів

Напрямок реформ: Розвиток фінансового сектору; дерегуляція і розвиток підприємництва; стабілізація державного бюджету; реалізація національних проектів

Актуальним на сьогодні залишається питання удосконалення правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів **забезпечення сприятливого інвестиційного клімату України й формування основи збереження та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки.**

В результаті вжиття Мінекономрозвитку рішучих заходів, направлених на підтримку макроекономічних тенденцій розвитку національної економіки, спрощення умов ведення бізнесу, отримано й позитивну динаміку нарощення інвестиційних ресурсів національною економікою.

Статистична довідка:

Так, за даними Держстату станом на 01.10.2011 загальний обсяг прямих іноземних інвестицій, внесених в Україну (кумулятивно), з урахуванням його переоцінки, утрат, курсової різниці, склав 48,5 млрд. дол. США.

У січні-вересні 2011 року в економіку України іноземними інвесторами вкладено 4,7 млрд. дол. США прямих іноземних інвестицій, тоді як у відповідному періоді 2010 року вкладено 3,4 млрд. дол. США прямих іноземних інвестицій.

Обсяги залучення інвестицій в основний капітал підприємств України у січні-вересні 2011 року складають 117,2 млрд. грн., що становить 121,2 відсотка до відповідного періоду 2010 року.

З метою переходу на інноваційну модель розвитку економіки, модернізації виробництва, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції на внутрішньому і зовнішньому ринку, запобігання впливу міжнародної фінансової кризи на розвиток економіки Міністерством **розроблено Програму розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні** (постанова Кабінету Міністрів України від 02.02.2011 № 389), яка має забезпечити концентрацію інвестиційних та науково-технічних ресурсів країни на ключових напрямках модернізації виробництва, проведення структурних зрушень у напрямі зростання частки видів діяльності середньо- і високотехнологічного рівнів та розширення на цій основі продуктивної зайнятості в країні з високим рівнем оплати праці. Реалізація Програми, яка розрахована на період з 2011 по 2015 роки, сприятиме:

- ✓ підвищенню технологічного рівня економіки;
- ✓ підвищенню ефективності використання бюджетних коштів, направлених на розвиток економіки та інновацій;
- ✓ створення “точок зростання”, які стануть базою для розвитку супутніх сфер економічної діяльності та регіонального розвитку;
- ✓ розвитку інноваційних та енергозберігаючих технологій;
- ✓ виробництву конкурентоспроможної та експортоорієнтованої продукції;
- ✓ створенню нових робочих місць;
- ✓ розвитку інфраструктури.

Довідково:

За рахунок реалізації Програми обсяг додатково залучених інвестицій становитиме у 2011 році понад 10 млрд. грн., що забезпечить додаткове зростання ВВП на 1,5-2,5 відсотка. Кумулятивний ефект у 2012 році і подальших роках від переходу до використання державних інвестицій згідно з зазначеними у Програмі принципами, пріоритетами, формами та механізмами дасть змогу сформувати систему державного стимулювання для приватних інвестицій. Залучення приватних інвестицій на кожну гривню державних інвестицій може становити від 4 до 6 гривень, в залежності від умов надання підтримки та розподілу ризиків між державними та приватними партнерами.

Протягом звітного періоду проведено значну роботу щодо **удосконалення та розвитку національного законодавства в сфері інвестиційної діяльності**.

Мінекономрозвитку виступило розробником низки нормативно-правових актів, якими зокрема:

- **передбачено запровадити державну реєстрацію інвестиційних проектів, що потребують державної підтримки, та проведення оцінки їх економічної ефективності** (Закон України від 22.12.2011 № 4218-IV). Зведення всіх інвестиційних проектів, що потребують державної підтримки, у єдиному реєстрі надасть можливість проводити відповідний моніторинг та аналіз для прийняття рішень, що стосуються державного регулювання у сфері інвестиційної діяльності, а також сприятиме впровадженню інвестиційних проектів, які мають позитивні висновки державної експертизи відповідно до чинного законодавства;
- **визначено Порядок державної реєстрації іноземних інвестицій та Порядок державної реєстрації договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора** (постанова Кабінету Міністрів України від 13.07.2011 № 743);
- **спрощено провадження спільної інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання приватного сектору з державними підприємствами**, надавши останнім право вільно визначати інвесторів, з якими передбачається реалізація інвестиційних проектів, що сприятиме збільшенню обсягів залучення інвестицій у державний сектор національної економіки (постанова Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 390);
- **визначено Порядок встановлення розміру плати за надання кредитів (позик), залучених державою, або державних гарантій** (постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2011 № 256);
- **затверджено Порядок визначення розміру та виду майнового забезпечення під час надання кредитів (позик), залучених державою або під державні гарантії** (постанова Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 460);
- **визначено Порядок та умов надання у 2011 році державних гарантій для забезпечення виконання боргових зобов'язань за запозиченнями суб'єктів господарювання, залученими для реалізації інвестиційних, інноваційних, інфраструктурних та інших проектів розвитку, які мають стратегічне значення та реалізація яких сприятиме розвитку національної економіки, в тому числі імпортозамінних і експортоорієнтованих галузей** (постанова Кабінету Міністрів України від 09.06.2011 № 611);
- **утворено Раду з питань запровадження інноваційної моделі функціонування будівельного комплексу і розгляду будівельних проектів, що мають важливе значення для соціально-економічного розвитку регіонів** (постанова Кабінету Міністрів України від 09.11.2011 № 1154);
- **утворено Організаційний комітет з підготовки та проведення в Україні у 2012 році чемпіонату світу із стратегічного менеджменту**, якому доручено розробити і затвердити план заходів з підготовки і проведення зазначеного чемпіонату, передбачивши залучення до його організації публічних і приватних компаній (розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 314-р).

Для **забезпечення ефективності та прозорості функціонування механізму державно-приватного партнерства** Мінекономрозвитку забезпечено розробку:

- **Порядку надання приватним партнером державному партнеру інформації про виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства** (постанова Кабінету Міністрів України від 09.02.2011 № 81);
- **Методики виявлення ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними** (постанова Кабінету Міністрів України від 16.02.2011 № 232);
- **Порядку надання державної підтримки здійсненню державно-приватного партнерства** (постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2011 № 279);
- **Порядку проведення конкурсу з визначення приватного партнера для здійснення державно-приватного партнерства щодо об'єктів державної, комунальної власності та об'єктів, які належать Автономній Республіці Крим** (постанова Кабінету Міністрів України від 11.04.2011 № 384), яка розроблена з метою визначення механізму підготовки та проведення конкурсу з відбору приватного партнера, складу та основних завдань конкурсної комісії, основних вимог до конкурсної документації, процедури визначення переможця конкурсу та укладення відповідних договорів в рамках здійснення державно-приватного партнерства.

Створення умов для практичної реалізації Закону України “Про державно-приватне партнерство” є ще одним вагомим кроком у напрямі встановлення рівних партнерських відносин між державою та бізнесом.

ПОДАЛЬШІ ДІЇ:

Основними завданнями Мінекономрозвитку у сфері інвестиційної та інноваційної діяльності на 2012 рік є розвиток державно-приватного партнерства, активізація науково-технічної та інноваційної діяльності в інтересах розвитку національної економіки, спрямування інвестиційних потоків у пріоритетні сектори економіки, зокрема шляхом:

- » виконання Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні, розбудови системи управління інвестиційними проектами та проектного аналізу, запровадження державної реєстрації інвестиційних проектів, які претендують на отримання державної підтримки та експертної оцінки їх економічної ефективності;
- » розроблення Стратегії інноваційного розвитку на довгостроковий період;
- » забезпечення організаційних умов для створення та функціонування кластерів на території України;
- » забезпечення ефективного функціонування механізмів державно-приватного партнерства, проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо особливостей здійснення державно-приватного партнерства в Україні;
- » сприяння забезпеченню реалізації місцевими органами виконавчої влади узгодженої регіональної інвестиційної політики в реальному секторі економіки, проведення моніторингу інвестиційних проектів, які реалізуються у діючих спеціальних (вільних) економічних зонах та територіях пріоритетного розвитку в Україні.

Пріоритет IV. РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Пріоритет програми економічних реформ: Сталий економічний розвиток; Модернізація інфраструктури та базових секторів

Напрямок реформ: Реформа податкової системи; Реформа електроенергетики; Реформа вугільної галузі; Реформа нафтогазової промисловості; Реформа житлово-комунального господарства; Розвиток транспортної інфраструктури; Розвиток сільського господарства та земельна реформа

З метою створення умов для підвищення економічної стійкості держави за рахунок розвитку внутрішнього виробництва Мінекономрозвитку **розроблено Державну програму розвитку внутрішнього виробництва на період до 2015 року** (далі - Програма) (постанова Кабінету Міністрів України від 12.09.2011 № 1130).

Комплекс заходів, передбачених Програмою, дозволить забезпечити організацію власного виробництва товарів та надання послуг для заміщення на вітчизняному ринку імпортованих аналогів, що створить умови для задоволення попиту внутрішнього ринку на окремі товари, сприятиме підвищенню та розширенню експортного потенціалу України, створенню додаткових робочих місць, стане запорукою зміцнення вітчизняної фінансової системи та покращення торговельного і платіжного балансів. Результатом виконання Програми має стати впровадження економічних стимулів для створення і розвитку виробничих потужностей, спрямованих на виробництво вітчизняних аналогів імпортованої продукції.

Для забезпечення подальшого розвитку високотехнологічних галузей національної економіки, стимулювання виробництва продукції четвертого-п'ятого технологічних укладів за результатами засідань спеціально утвореної робочої групи було **підготовлено проект Плану заходів державної політики стосовно зміни структури реального сектору економіки** у напрямку підвищення технологічного рівня виробництва та збільшення частки переробної промисловості, орієнтованої на задоволення потреб внутрішнього ринку. Зазначений проект Плану використано під час розробки проекту Державної програми розвитку внутрішнього виробництва.

Найважливішими для економічної стабілізації і подальшого зростання є структурні зрушення в промисловості, реформування її структури на засадах випереджаючого розвитку наукоємних галузей, виробництва товарів народного споживання та галузей, що забезпечують науково-технічний прогрес в усіх ланках народного господарства, експортних та імпортозамінних виробництвах.

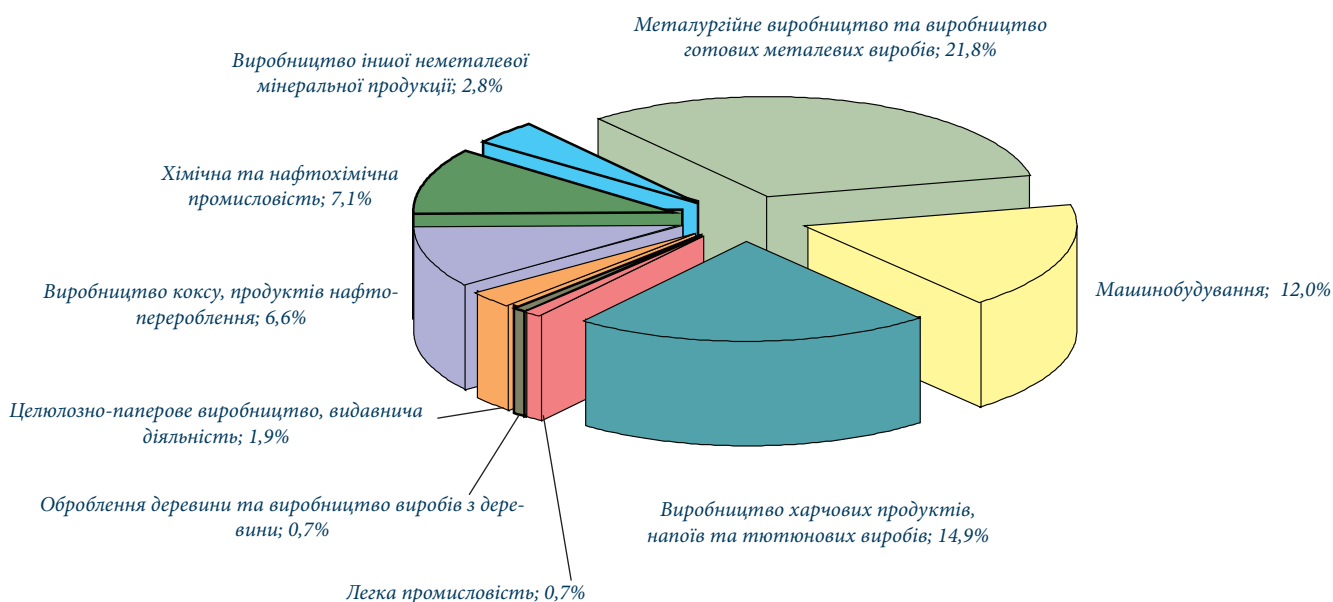
Індекси промислової продукції за січень-грудень 2011,
у % за основними видами діяльності

Статистична довідка:

За даними Держстату, індекс промислової продукції за підсумками 2011 року у відношенні до минулого року в цілому по Україні становить 107,3% (за 2010 рік – 111,2%). Протягом року зростання випуску продукції спостерігалось майже за всіма основними видами промислової діяльності, однак темпи виробництва децю сповільнені. У добувній промисловості індекс обсягів промислової продукції за підсумками 2011 року збільшився на 6,9% до рівня минулого року. У переробній промисловості індекс промислової продукції склав 107,7%.

Питома вага основних галузей переробної промисловості в загальному обсязі реалізованої промислової продукції за січень-листопад 2011 року, %

З метою покращення оцінки перспектив розвитку ситуації на **внутрішньому ринку продовольства**, недопущення дефіциту та запобігання засиллю імпорту продовольчих товарів, які в достатніх обсягах виробляються вітчизняними товаровиробниками, Міністерством **організовано роботу міжвідомчих робочих груп по складанню відповідних фактичних та прогнозних балансів**. До складу груп залучені представники як центральних органів виконавчої влади, так і професійних громадських організацій. На засіданнях, які проводяться щомісяця, фахівцями уточнюються поточні та прогнозні баланси попиту і пропозиції (зерна, цукру, олії, м'яса, молока, риби, яєць, спирту етилового, овочів та фруктів).

Для **забезпечення цінової стабільності та продовольчої безпеки країни** здійснюється оцінка збалансованості основних видів продовольчих товарів та прогнозування подальшого розвитку внутрішнього споживчого ринку, ведеться постійний моніторинг регіональних балансів попиту і пропозиції основних видів продовольчих ресурсів.

Статистична довідка:

За даними Держстату, за 2011 рік індекс споживчих цін на продукти харчування та безалкогольні напої склав 101,7%, в тому числі на продукти харчування – 100,7%. При цьому у грудні 2011 року порівняно з листопадом 2011 року споживчі ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 0,2%, на продукти харчування – на 0,1%.

Протягом звітної періоду Мінекономрозвитку було розроблено та Верховною Радою України **прийнято Закон України від 17.02.2011 № 3939** “Про внесення змін до Закону України “Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру”, **яким запроваджено механізм декларування залишків цукру** для отримання достовірної інформації про наявні в країні обсяги цукру та встановлення міри відповідальності за порушення таких норм суб’єктами підприємницької діяльності, які виробляють цукор і зберігають його для наступної реалізації, здійснюють оптову, роздрібну торгівлю цукром, для подальшого ефективного регулювання внутрішнього ринку цукру, що негативно впливає на інфляційні процеси та призводить до додаткових витрат населення при купівлі цього соціально значущого товару.

Довідково:

У 2011 році державна підтримка цукробурякової галузі полягала у встановленні мінімального рівня цін на цукор та цукрові буряки, нижче якого вони не можуть реалізовуватися на внутрішньому ринку (норма передбачена Законом України «Про державне регулювання виробництва та реалізації цукру»).

Згідно із Законом України «Про державну підтримку сільського господарства України» передбачається формування Аграрним фондом інтервенційного фонду цукру у визначених законодавством обсягах. Обсяг формування інтервенційного фонду цукру бурякового на 2011/2012 маркетинговий рік визначений постановою Кабінету Міністрів України від 26.01.2011 № 66 на рівні 247,6 тис. тонн. За даними Аграрного фонду фактична наявність цукру в державному інтервенційному фонді становить 70,2 тис. тонн.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 02.03.2011 № 179 «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2011 року до 1 вересня 2012 року» мінімальна ціна на цукор у 2010/2011 маркетинговому році встановлена на рівні 5910 грн. за тонну (з ПДВ), на цукрові буряки – 407,09 грн. за тонну (з ПДВ).

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2011 №823-р “Деякі питання функціонування ринку зерна та продуктів його переробки у 2011/2012 маркетинговому році”, **забезпечено формування регіональних ресурсів продовольчого зерна**, а також **передбачено стабілізувати ціни на хліб**, який користується найвищим попитом.

Довідково:

Зазначеним розпорядженням доручено Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським держадміністраціям забезпечити протягом серпня – жовтня 2011 р. формування регіональних ресурсів продовольчого зерна загальним обсягом 1700 тис. тонн.

За даними Мінагрополітики станом на 20.12.2011 до регіональних ресурсів закуплено 1607,4 тис. тонн, що становить 94,6% встановленого обсягу. Проте, слід зауважити, що за рахунок коштів місцевих бюджетів закуплено лише 20 тис. тонн. Ще 1587,4 тис. тонн закуплено за рахунок інших джерел.

Для забезпечення економічної самостійності підприємств, скорочення тарифних диспропорцій, протидії монопольним тенденціям суб'єктів природних монополій, орієнтації тарифів внутрішнього ринку на рівень світового ринку, а також з метою **покращення стану ціноутворення** на ринках товарів та послуг протягом звітного періоду Мінекономрозвитку впроваджувались наступні заходи:

- ▶ постановою Кабінету Міністрів України від 06.04.2011 № 421 **створено та затверджено склад Міжвідомчої комісії з питань забезпечення цінової стабільності на основні соціально значущі товари і послуги**, яка забезпечуватиме координацію діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо ціноутворення, удосконалення нормативно-правової бази з питань досягнення цінової стабільності у державі тощо;
- ▶ з метою **створення сприятливих конкурентних умов у сфері виробництва та роздрібної торгівлі алкогольними напоями**, а також захисту внутрішнього ринку від імпорту низькоякісної продукції **розроблено постанову Кабінету Міністрів України від 21.12.2011 № 1307** “Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2008 р. № 957”, якою **розповсюджено мінімальні оптово-відпускні і роздрібні ціни на окремі види алкогольних напоїв** вітчизняного виробництва та алкогольну продукцію, що імпортується в Україну;
- ▶ для **впорядкування методології тарифоутворення** та усунення наявних регіональних диспропорцій у рівнях тарифів **на житлово-комунальні послуги** за поданням Мінекономрозвитку прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 “Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги”, якою затверджено порядки формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води, централізоване водопостачання та водовідведення, послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, роздрібних тарифів на електричну енергію та роздрібних цін на природний газ для населення.

Статистична довідка:

За даними Держстату, індекс споживчих цін у січні 2012 року становив 100,2%, (у січні 2011 року - 103,7%).

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива підвищилися на 0,5%, у т.ч. плата за квартиру – на 3,0%, каналізацію – на 1,7%, водопостачання – на 1,3%, гарячу воду, опалення – на 0,1%.

З огляду на необхідність **удосконалення законодавства у сфері природних монополій** Міністерством було **підготовлено проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про природні монополії”** (реєстр. № 8358). Прийняття законопроекту дозволить запровадити механізми запобігання порушенням законодавства у вигляді створення перешкод доступу суб'єктам господарювання, що здійснюють діяльність на суміжних ринках, до мереж суб'єктів природних монополій та до послуг, пов'язаних з користуванням інфраструктурою суб'єкта природної монополії, а також розширюються права національних комісій регулювання природних монополій в частині визначення критеріїв можливого суміщення видів діяльності.

З метою удосконалення чинних тарифних систем на послуги суб'єктів природних монополій та суміжних ринків за участю суб'єктів природних монополій у сфері залізничного, повітряного та водного транспорту **Міністерством протягом звітного періоду опрацьовано:**

- ▶ **Повітряний кодекс України** (Закон України від 19.05.2011 № 3393), який встановлює правові основи діяльності в галузі авіації;

- **проекти законів України** “Про особливості створення державного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування” та “Про внесення змін до Закону України “Про залізничний транспорт”, якими передбачається врегулювання правових і економічних відносин, пов’язаних із реорганізацією Укрзалізниці та особливостей створення на її базі державного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування;
- **проект Закону України “Про морські порти України”**, яким законодавчо визначатимуться правові, економічні та організаційні засади функціонування та реформування портової галузі України.

Статистична довідка:

За даними Держстату, у січні 2012 року зростання цін на транспорт у цілому на 0,2% в першу чергу зумовлене підвищенням вартості перевезень пасажирським автодорожнім транспортом на 0,7%. У той же час відбулося зниження цін на авіаційні перевезення (на 0,7%) і паливо та мастила (на 0,3%).

Для забезпечення розв’язання проблем, що накопичились **на ринку енергоресурсів та у галузі паливно-енергетичного комплексу** за поданням Міністерства **Кабінетом Міністрів України прийнято розпорядження від 26.10.2011 № 1063-р** “Про визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Кабінету Міністрів України”, **яким скасовано положення щодо необхідності розрахунку роздрібних цін на електроенергію, використану підприємствами з виробництва первинного алюмінію та титану губчастого та компенсації можливих втрат енергоспостачальників, пов’язаних з постачанням електроенергії цим підприємствам.** Це забезпечить планомірне встановлення економічно обґрунтованих тарифів, що стимулюватимуть зниження витрат і забезпечуватимуть можливість залучення інвестицій у галузь електроенергетики.

За участі зацікавлених органів виконавчої влади Міністерством **підготовлено розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.03.2011 № 203 “Про звітний та прогнозні енергетичні баланси”**, відповідно до якого, відповідальні установи з формування таких балансів, повинні створити методологічну і методичну бази для формування звітного та прогнозних енергетичних балансів, забезпечити розроблення правил формування звітних та прогнозних енергетичних балансів, які б включали порядок надання органами виконавчої влади адміністративної інформації для формування енергетичного балансу України.

З метою **зниження рівня енергоемності валового внутрішнього продукту та оптимізації структури енергетичного балансу держави** затверджено наказ Мінекономрозвитку від 06.10.2011 № 105 “Про затвердження порядку конкурсного відбору енергоефективних проектів для їх державної підтримки за рахунок коштів, передбачених у державному бюджеті на виконання Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010 – 2015 роки”.

ПОДАЛЬШІ ДІЇ:

Серед основних завдань спрямованих на створення умов для підвищення ефективності функціонування та розвитку конкурентоспроможності внутрішнього ринку можна виділити:

- » забезпечення реалізації Державної програми розвитку внутрішнього виробництва на період до 2015 року;

- » проведення виваженої цінової політики з метою запобігання необґрунтованому зростанню цін і тарифів; удосконалення методології ціноутворення шляхом розроблення та запровадження методології “стимулюючого ціноутворення”;
- » продовження роботи по забезпеченню збалансованості та усуненню дисбалансів між попитом і пропозицією основних видів продовольчих ресурсів; координації міжвідомчої роботи по складанню відповідних прогнозних та поточних балансів;
- » створення методологічного та організаційного забезпечення процесу формування прогнозованого енергетичного балансу для забезпечення збалансованості видобутих/розподілених енергетичних ресурсів, оптимізації структури енергетичного балансу, створення прозорого механізму ціноутворення, розвитку конкурентних засад і підвищення платіжної дисципліни на ринку енергоресурсів;
- » формування разом з Держенергоефективності державної політики у сфері енергоефективності економіки з метою наближення показників енергоемності валової доданої вартості до європейських показників, забезпечення розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлювальних джерел енергії та альтернативних видів палива.

▼ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОРЯДКУ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Протягом року Міністерством здійснювались заходи щодо розбудови в Україні єдиної системи державних закупівель, спрямованої на забезпечення прозорості закупівельних процедур, сприяння розвитку конкурентного середовища національної економіки. Це дало змогу досягти ефективнішого використання державних коштів та їх економії, визначити низку умов щодо гармонізації українського законодавства із законодавством ЄС у сфері державних закупівель.

З метою встановлення правових та економічних засад здійснення процедур у сфері державних закупівель протягом звітного періоду на основі Закону України “Про здійснення державних закупівель” Мінекономрозвитку було розроблено:

- Закон України від 08.07.2011 № 3681-VI “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань державних закупівель”, згідно з яким:
 - ✓ запроваджено механізм здійснення закупівель за рамковими угодами;
 - ✓ спрощено застосування процедури закупівлі в одного учасника шляхом відміни необхідності отримання погодження Уповноваженого органу у сфері державних закупівель;
 - ✓ розширено перелік випадків зміни умов договору про закупівлю;
 - ✓ виведено з під дії Закону закупівлі, що здійснюються за кошти підприємств та їх об’єднань, за виключенням підприємств, що отримують пільги та бюджетну підтримку.
- постанову Кабінету Міністрів України від 21.12.2011 № 1325 “Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань застосування процедури закупівлі в одного учасника”;
- постанову Кабінету Міністрів України від 22.06.2011 № 673 “Про державне замовлення на закупівлю товарів, виконання робіт, надання послуг для державних потреб у 2011 році”;

- постанову Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 № 1086 “Про внесення змін до обсягів державного замовлення на закупівлю товарів, виконання робіт, надання послуг для державних потреб у 2011 році”.

Упродовж звітнього періоду розроблено низку наказів Міністерства:

- “Про внесення змін до Порядку визначення предмета закупівлі” (накази Мінекономрозвитку: від 25.02.2011 № 177; від 26.04.2011 № 379; від 04.05.2011 № 409; від 12.12.2011 № 325);
- “Про внесення змін до обсягів державного замовлення на закупівлю товарів, виконання робіт, надання послуг для державних потреб у 2011 році” (накази Мінекономрозвитку: від 11.07.2011 №571; від 26.07.2011 №612; від 08.11.2011 №205; від 28.11.2011 №262; від 14.12.2011 №333; від 22.12.2011 №397);
- “Про здійснення моніторингу державних закупівель” (наказ Мінекономрозвитку від 19.10.2011 № 155), яким затверджено Порядок здійснення моніторингу державних закупівель;
- “Про деякі питання проходження навчання спеціалістів у сфері здійснення закупівель та підвищення кваліфікації” (наказ Мінекономрозвитку від 19.12.2011 № 370);
- “Про внесення змін до наказу Міністерства економіки України від 26.07.2010 № 922”, яким затверджено форми документів у сфері державних закупівель (наказ Мінекономрозвитку від 27.12.2011 № 428).

Водночас, зусилля Мінекономрозвитку були зосереджені на удосконаленні вітчизняного законодавства у сфері державних закупівель та його наближені до вимог Директив ЄС, які регулюють здійснення державних закупівель в Європейському Союзі, зокрема:

- підписано меморандум з ЄБРР щодо співпраці у сфері державних закупівель;
- підписано Протокол про наміри з Проектом Агентства США з міжнародного розвитку “Локальні інвестиції та національна конкурентоспроможність” щодо спільних дій з розробки Проекту національної стратегії розвитку системи закупівель в Україні.

Спільно із проектом ЄС “Гармонізація систем конкуренції та державних закупівель в Україні із стандартами ЄС” Міністерством проведено:

- ✓ міжнародну конференцію (09-10.06.2011 м. Одеса) “Впровадження найкращої міжнародної практики державних закупівель в Україні”. Участь у конференції взяли відомі вітчизняні та іноземні експерти-практики, представники Світового банку, ЄС-OECD/SIGMA, USAID, Асоціації міст України, Української спілки промисловців і підприємців, Ради підприємців;
- ✓ міжнародну конференцію на тему: “Актуальні питання державних закупівель в Україні в контексті змін до законодавства. Стан та перспективи розвитку” (7 жовтня 2011 року разом із ДГВП “Зовнішторгвидав” спільно з Проектом Crown Agents (Велика Британія)).

З метою надання роз’яснювальної роботи щодо застосування на практиці норм законодавства у сфері державних закупівель Міністерством проведено ряд семінарів, конференцій, круглих столів щодо актуальних питань у сфері державних закупівель, на які запрошувалися представники регіональних управлінь економіки, Антимонопольного комітету, Держказначейства, Держфінінспекції, міжнародні експерти, громадські організації.

Забезпечено функціонування безоплатного веб-порталу з питань державних закупівель, де оприлюднюється інформація про заплановані торги та їх результати відповідно до законодавства з питань державних закупівель.

Статистична довідка:

За даними державного статистичного спостереження “Звіт про проведення процедур закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти” у січні – грудні 2011 року співвідношення кількості учасників, які подали пропозиції конкурсних торгів для участі у процедурах закупівлі до кількості учасників – переможців становить 2,8, що свідчить про забезпечення визначеного законодавством рівня конкуренції під час проведення процедур закупівель.

Протягом 2011 року замовниками здійснено понад 134 тисячі процедур закупівель в результаті яких укладено договорів на загальну суму близько 325 млрд. гривень.

При цьому частка договорів, укладених в результаті проведення конкурентних процедур закупівлі (відкриті торги, двоступеневі торги, запит цінових пропозицій, попередня кваліфікація учасників), у вартісному виразі становить 70,1 відсотків, а неконкурентних (закупівля в одного учасника) – 29,9 відсотків. Це вказує, що замовники під час закупівель товарів, робіт та послуг найчастіше застосовують конкурентні механізми закупівель, які, в свою чергу, дають можливість заощаджувати державні кошти, використовувати їх максимально прозоро та ефективно.

Участь у зазначених процедурах закупівлі взяли більше ніж 188 тисяч учасників, з яких 99 відсотків становлять вітчизняні суб’єкти підприємницької діяльності.

ПОДАЛЬШІ ДІЇ:

Подальше удосконалення законодавства у сфері державних закупівель відповідно до вимог Директив ЄС.

Розроблення стратегічного плану заходів (дорожньої карти) реалізації положень Угоди про створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС.

Формування обсягів державного замовлення на 2012 рік.

Підготовка і подання до Кабінету Міністрів України звітів:

- » щодо здійснення замовниками закупівель за державні кошти;
- » про стан виконання державного замовлення у 2011 році та за I півріччя 2012 року.

Пріоритет V. РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОБ'ЄКТАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ

Пріоритет програми економічних реформ: Поліпшення бізнес-клімату та залучення інвестицій

Напрямок реформ: Приватизація й управління державною власністю

Мінекономрозвитку у 2011 році здійснювались заходи щодо поступового переходу до нової моделі управління об'єктами державної власності, зокрема розроблено:

- Закон України від 12.05.2011 № 3322 *“Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спільної діяльності”*, метою якого є запобігання неефективному використанню державного майна та недопущення порушень інтересів держави під час укладання договорів про спільну діяльність, забезпечення прозорості процедури укладення суб'єктами господарювання державного сектору економіки договорів про спільну діяльність, договорів комісії, доручення та управління майном, підвищення ефективності управління об'єктами державної власності;
- проект Закону України *“Про внесення змін до деяких законодавчих актів з питань управління об'єктами державної власності”*, реалізація якого дозволить створити сприятливі умови для оптимізації структури державного сектору економіки, запровадити ринкові методи управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки на основі розподілу функцій управління між органами державної влади;
- проект розпорядження Кабінету Міністрів України *“Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері управління об'єктами державної власності”* щодо створення умов для оптимізації розміру та структури державного сектору економіки, підвищення рівня його керованості та захисту прав держави як власника, а також ефективності використання державних активів на основі вдосконалення законодавства, впровадження сучасних методів управління, стратегічного планування та активізації інвестиційно-інноваційної діяльності на підприємствах державного сектору економіки.

З метою забезпечення оптимізації структури державного сектору економіки та підвищення ефективності функціонування об'єктів державної власності Мінекономрозвитку протягом 2011 року розроблено нормативно-правові акти:

- проект Закону України *“Про внесення змін до Закону України “Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності”* стосовно підвищення ефективності управління об'єктами, які забезпечують життєдіяльність населених пунктів, та безоплатно передаються з державної у комунальну власність, зміцнення державних гарантій у сфері захисту речових прав суб'єктів усіх форм власності та забезпечення державного контролю за зміною форми власності об'єктів нерухомості, які відповідно до закону мають загальнодержавне значення і не можуть бути відчужені в приватну власність (внесено на розгляд Верховної Ради України реєстр. № 9051 від 11.08.2011);
- постанову Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 № 434, якою внесено *зміни до Положення до порядку передачі об'єктів права державної власності*, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.09.1998 № 1482, з метою посилення контролю за рухом та ефективністю використання об'єктів нерухомості, закріплених за цілісними майновими комплексами державних підприємств, які не підлягають приватизації або використовуються для розміщення державних органів влади.

- постанову Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 № 902 **“Про утворення Комісії з питань проведення інвентаризації майна загальносоюзних громадських об'єднань (організацій) колишнього Союзу РСР, яке передано їм у відання, володіння та/або користування за рішенням органів державної влади колишнього Союзу РСР та Української РСР”** та проект розпорядження Кабінету Міністрів України **“Деякі питання управління майном загальносоюзних громадських об'єднань (організацій) колишнього Союзу РСР, розташованим на території України, яке було передано їм у відання, володіння та/або користування за рішенням органів державної влади колишнього Союзу РСР та Української РСР”** (09.11.2011 схвалено на засіданні Уряду), які розроблені з метою визначення суб'єктів права власності майна загальносоюзних громадських організацій колишнього Союзу РСР та повернення такого майна у державну власність;
- постанову Кабінету Міністрів України від 18.01.2012 **“Про внесення змін до Порядку здійснення контролю за виконанням функцій з управління об'єктами державної власності та критеріїв визначення ефективності управління об'єктами державної власності”** в частині запровадження моніторингу фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

Статистична довідка:

Станом на 01.07.2011 в управлінні 80 органів управління об'єктами державної власності перебувало 4007 суб'єктів господарювання державного сектору економіки (3662 державних підприємства та 345 господарських товариств).

За підсумками діяльності у I півріччі 2011 року отримано 180,2 млн. грн. чистого прибутку.

За результатами оцінки ефективності діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки оцінку «ефективно» отримало 354 державні підприємства, «задовільно» – 871 державних підприємств, «неефективно» – 2377 державних підприємств.

ПОДАЛЬШІ ДІЇ:

- » Внесення на розгляд Уряду проекту розпорядження Кабінету Міністрів України **“Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері управління об'єктами державної власності”**.
- » Створення державної керуючої холдингової компанії, удосконалення механізмів контролю за управлінням частками держави у статутних капіталах державних холдингових компаній, господарських товариств та майном державних підприємств, які мають стратегічне значення.
- » Запровадження ринкових методів управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки, розподіл функцій управління між органами державної влади та створення сприятливих умов для оптимізації структури державного сектору економіки.
- » Проведення приватизації державного майна на принципах відкритості і прозорості, створення умов ефективного розвитку підприємств після приватизації та скорочення переліку об'єктів державної власності, що не підлягають приватизації.

Пріоритет VI. ЗАЛУЧЕННЯ, СПРЯМУВАННЯ ТА КОНЦЕНТРАЦІЯ РЕСУРСІВ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА МІЖНАРОДНОЇ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ОСНОВНИХ СТРАТЕГІЧНИХ ТА ІНСТИТУЦІЙНИХ РЕФОРМ

Пріоритет програми економічних реформ: Поліпшення бізнес-клімату та залучення інвестицій

Напрямок реформ: Міжнародна інтеграція та співпраця

Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями протягом 2011 року активно розвивалось в напрямі спільної підготовки пріоритетних проектів у секторах, де Україна має найбільші потреби, а досвід співробітництва з МФО є найуспішнішим, – це енергетика та енергоефективність, транспортна та муніципальна інфраструктура, а також продовжувалась робота щодо отримання нових системних позик для підтримки програми реформ та оздоровлення фінансового сектору.

Виходячи із завдань, визначених Президентом України у Програмі економічних реформ на 2010-2014 роки, було **забезпечено збільшення обсягу залучення ресурсів МФО для модернізації та розвитку реального сектору економіки**, підвищено якість та покращено структуру проектного портфелю, вдосконалено процедури підготовки портфелів.

В результаті здійснених у 2011 році заходів з урахуванням підписаних та ратифікованих міжнародних договорів з МФО для реалізації пріоритетних інфраструктурних проектів, діючий портфель інвестиційних проектів в державному секторі економіки збільшився з 2,5 млрд. дол. США до 5 млрд. дол. США. Зокрема, **забезпечено укладання 7 спільних з МБР, ЄБРР, ЄІБ та 1 - з Кредитною установою для Відбудови KfW міжнародних договорів** для залучення додаткових інвестиційних ресурсів в обсязі 2,5 млрд. дол. США з метою розвитку реального сектору економіки, які будуть спрямовані для:

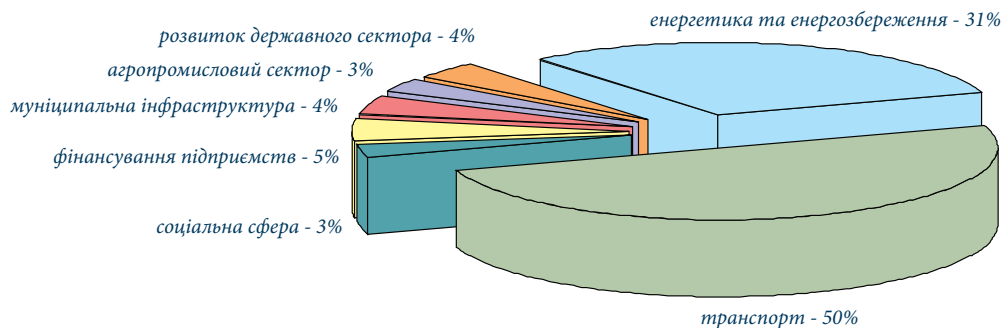
- покращення транспортно-експлуатаційного стану шести автомобільних доріг на основних підходах до міста Києва на ділянках загальною довжиною 350 км;
- підвищення енергоефективності українських підприємств шляхом підтримки впровадження енергоефективних технологій та відновлювальних джерел енергії;
- надання середньострокового та довгострокового фінансування підприємствам-експортерам з метою сприяння розвитку приватного експортного сектору України;
- будівництва повітряної лінії 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська довжиною 190 км;
- модернізації 6 гідроелектростанцій ВАТ “Укргідроенерго” (Київської ГАЕС, Канівської ГЕС, Кременчуцької ГЕС, Дніпродзержинської ГЕС, Дніпровської ГЕС-1 та ГЕС-2) та 5 підстанцій НЕК Укренерго: ПС 330 кВ Кіровська (м. Кривий Ріг) і ПС 330 кВ Дніпро-Донбаська (м. Запоріжжя) Дніпровської електроенергетичної системи та ПС 330 кВ Центральна (Донецька обл.), ПС 330 кВ Михайлівська (Луганська обл.) і ПС 220 кВ Лисичанська (Луганська обл.) Донбаської електроенергетичної системи.

У 2011 році в Україні **впроваджувалося 238 проектів міжнародної технічної допомоги загальною контрактною вартістю 3 млрд. дол. США**. Найбільші обсяги допомоги надавались за напрямками: ядерна безпека, безпека держави та громадян, підтримка підприємництва та регуляторна реформа.

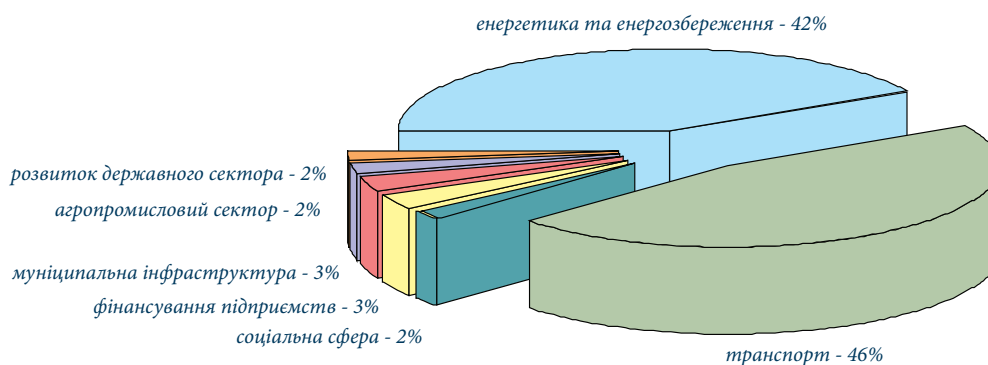
VI. ЗАЛУЧЕННЯ, СПРЯМУВАННЯ ТА КОНЦЕНТРАЦІЯ РЕСУРСІВ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА МІЖНАРОДНОЇ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ОСНОВНИХ СТРАТЕГІЧНИХ ТА ІНСТИТУЦІЙНИХ РЕФОРМ

Довідково:

Портфель діючих проектів МФО станом на січень 2012 року
(3,4 млрд.дол.США)

Очікувана структура проектного портфеля МФО на кінець I півріччя 2012 року
(приблизно 5 млрд.дол.США)

Проведено роботу із започаткування нових механізмів співпраці з МФО та донорами для поєднання кредитних і грантових ресурсів з метою впровадження пріоритетних проектів модернізації муніципальної інфраструктури у сфері водо- та теплопостачання, запровадження нових енергозберігаючих технологій. З цією метою **було підписано та ратифіковано Угоду “Про внесок між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно участі України у Фонді Східноєвропейського партнерства з енергоефективності та довкілля”** (Закон України від 06.07.2011 № 3596).

Довідково:

В рамках діяльності Східноєвропейського партнерства з енергоефективності та довкілля затверджено 7 інвестиційних енергоефективних проектів у сфері розвитку комунальної інфраструктури, відновлення та модернізації водо- та теплопостачання міст України, загальна оціночна вартість яких складає 138,95 млн. євро, з яких позики МФО, що надаватимуться під місцеві гарантії – 75,54 млн. євро, гранти технічної допомоги, що надаватимуться з коштів Фонду – 31,1 млн. євро. Це проекти для розвитку системи водопостачання та водовідведення в м. Миколаєві; районного теплопостачання в м. Житомирі; теплопостачання в 10 середніх муніципалітетах; реабілітації теплопостачання в м. Рівне; модернізації теплопостачання м. Тернопіль; районного теплопостачання в м. Запоріжжя; районного теплопостачання у м. Львові.

Слід відзначити **утворення Координаційного центру з впровадження діяльності, пов'язаної з участю України в реалізації Стратегії ЄС для Дунайського регіону** (постанова Кабінету Міністрів України від 21.09.2011 № 994) під головуванням Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економічного розвитку і торгівлі А.П. Ключева. У жовтні 2011 року проведено перше засідання Координаційного центру, за результатами якого визначено 22 пріоритетні проекти, які було презентовано посольствам країн – учасниць Стратегії для визначення можливих джерел фінансування цих проектів за рахунок МТД та ресурсів МФО.

Активізовано співробітництво з ОЕСР, спільно з яким підготовлено “Огляд інвестиційної політики України: 2011”, за результатами якого визначено спроможність країни дотримуватися принципів лібералізації, прозорості та недискримінації і можливість держави наблизити інвестиційну політику до визнаних міжнародних стандартів щодо міжнародних інвестицій та багатонаціональних підприємств. Україна перша серед країн СНД запрошена приєднатися до Декларації ОЕСР про міжнародні інвестиції та багатоканальні підприємства та в подальшому брати участь у якості спостерігача в Інвестиційному комітеті ОЕСР. 25 серпня 2011 року відповідно до розпорядження Президента України направлено Генеральному секретареві ОЕСР А. Гуррії лист-звернення про приєднання до зазначеної Декларації.

Важливим кроком у розвитку відносин з Європейським інвестиційним банком (ЄІБ) стало **відкриття Постійного Представництва ЄІБ в Україні** та проведення першого перегляду портфелю цієї європейської інституції в Україні.

Проведено масштабну роботу щодо розвитку договірно-правової бази у сфері технічного та фінансового співробітництва шляхом **укладання 29 спільних стратегічних та програмних документів з донорами** (МБРР, ЄБРР, ЄС, ООН, США, ФРН, КНР, Швецією, Швейцарією, Нідерландами тощо), серед яких:

- ✓ **план співробітництва з МФО на 2012 рік**, яким визначаються пріоритетні напрями співробітництва України з МФО, портфель проектів, які передбачається реалізовувати за підтримки цих організацій, та прогнозні обсяги їх фінансування у 2012 році;
- ✓ **8 міжнародних договорів з ЄС** на загальну суму 137,6 млн. євро для фінансування проектів технічної допомоги з підвищення рівня ядерної безпеки та покращення впровадження з радіоактивними відходами; економічного розвитку Криму та м. Севастополь; підвищення сталого соціально-економічного розвитку на місцевому рівні; підтримки реформ у сфері юстиції; модернізації державного кордону України; виконання цілей, а також з підготовки до впровадження Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, включаючи створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі;
- ✓ **Рамкова програма партнерства Уряду України – ООН на 2012 – 2016 роки**, реалізація якої дозволить залучити 132 млн. дол. США для підтримки сталого економічного зростання, подолання бідності; соціального розвитку, поліпшення врядування та управління; навколишнього середовища;
- ✓ **Меморандум про взаєморозуміння між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки** щодо основних напрямів та цілей програми допомоги з боку Агентства США з міжнародного розвитку у 2011-2012 роках, який знаходиться на погодженні у американської сторони;
- ✓ **Угода з Урядом КНР про надання Уряду України безоплатної допомоги** (у розмірі 80 млн. китайських юаней), що дозволить забезпечити обладнанням загальноосвітні навчальні, у тому числі інтернатні дитячі і спортивні заклади комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням.

ПОДАЛЬШІ ДІЇ:

- » Формування стратегічних і програмних документів співробітництва, розвиток договірно-правової бази та інструментів співробітництва з донорами та міжнародними фінансовими організаціями (розроблення Стратегічних напрямів та завдань щодо залучення міжнародної технічної допомоги і співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями на 2013—2016 роки; формування програм співробітництва з урядами ФРН, США, Нідерландів та ЄС; набуття Україною членства в Євразійському банку розвитку (ЄАБР)).
 - » Забезпечення виконання Дорожньої карти співробітництва з Організацією економічного співробітництва і розвитку.
 - » Підтримка інституційних та системних реформ в рамках системних проектів Міжнародного банку реконструкції та розвитку (МБРР).
 - » Підготовка пропозицій щодо вдосконалення законодавства з питань, пов'язаних з забезпеченням прозорості та посилення контролю за використанням ресурсів проектів (програм) міжнародної технічної допомоги.
-
-

Пріоритет VII. РОЗВИТОК ТА ПОГЛИБЛЕННЯ ВЗАЄМОВИГІДНИХ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ УКРАЇНИ З КРАЇНАМИ СВІТУ

Пріоритет програми економічних реформ: Поліпшення бізнес-клімату та залучення інвестицій

Напрямок реформ: Міжнародна інтеграція та співпраця

▼ ЗАВЕРШЕННЯ ПЕРЕГОВОРНОГО ПРОЦЕСУ ЩОДО СТВОРЕННЯ ЗОНИ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС

Ключовим питанням порядку денного відносин Україна – ЄС та одним із головних завдань зовнішньоекономічної політики України в 2011 році було завершення переговорного процесу щодо укладення Угоди про асоціацію, включаючи створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ЗВТ).

Протягом 2011 року з метою інтенсифікації та завершення переговорного процесу щодо створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС було:

- *утворено Спеціальну робочу групу для проведення консультацій з окремими державами – членами ЄС;*

Довідково:

Проведено консультації щодо:

- квотування українського імпорту аграрної продукції, лібералізації торгівлі промисловими товарами, у т.ч. продукцією автомобілебудівної галузі, захисту географічних зазначень, торговельних аспектів енергетичного співробітництва, експортного мита, доступу до ринку транспортних послуг ЄС (16.03.2011 з Німеччиною, 22.03.2011 з Францією, 23.03.2011 з Польщею, 24.03.2011 з Італією);
- умов поступової лібералізації для України ринків послуг наземного транспорту ЄС, в т.ч. шляхом введення бездозвільної системи на вантажні автомобільні перевезення, захисту географічних зазначень (14.04.2011 з Австрією, 15.04.2011 з Португалією, 13.07.2011 з Румунією, 14.07.2011 з Словаччиною, 05.09.2011 з Литвою, 06.09.2011 з Латвією).

- *проведено чотири раунди офіційних переговорів та міжраундові консультації на рівні глав делегацій;*
- *проведено три зустрічі Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економічного розвитку і торгівлі України Ключова А. П. з Членом Європейської Комісії з питань торгівлі К. Де Гухтом.*

19 жовтня 2011 року у ході візиту до м. Брюссель Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економічного розвитку і торгівлі України А.П. Ключова **Україна та ЄС узгодили всі ключові параметри Угоди в частині створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі.**

Довідково:

Досягнуто принципових домовленостей щодо обсягів тарифних квот для сільськогосподарської продукції, скасування експортних мит, питання незастосування сторонами у двосторонній торгівлі експортних субсидій до сільськогосподарської продукції, лібералізації торгівлі автомобілями, торговельних аспектів енергетичного співробітництва, обсягу законодавства ЄС в митній сфері, до якого має бути адаптоване відповідне законодавство України, а також узгодження різного бачення Української сторони та сторони ЄС стосовно меж відкриття ринків послуг.

19 грудня 2011 року у м. Києві під час Саміту Україна-ЄС було **оголошено про завершення переговорів щодо Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.**

22 грудня 2011 року в м. Брюсселі було завершено технічну звірку тексту проекту Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у частині створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі та **підписано Двосторонній протокол про технічне завершення переговорів між Україною та ЄС щодо створення зони вільної торгівлі.**

З метою забезпечення використання переваг функціонування спільного торговельного простору з ЄС, а також нівелювання можливих негативних наслідків створення зони вільної торгівлі, протягом 2011 року:

- ✓ затверджено план заходів щодо збільшення переваг та мінімізації негативних наслідків створення зони вільної торгівлі з Європейським Союзом для економіки України (розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.06.2011 № 548-р);
- ✓ проведено консультації з представниками бізнесу, зокрема національними асоціаціями та окремими експортерами української продукції.

Крім того, протягом 2011 року з метою розвитку діалогу Україна – ЄС в рамках існуючого формату взаємодії та участі України в ініціативах ЄС забезпечено:

- **роботу двосторонніх органів Україна – ЄС для обговорення актуальних питань співробітництва та забезпечення розвитку діалогу Україна – ЄС.** Проведено 2 засідання Підкомітету № 2 “Економічні та соціальні питання, фінанси та статистика” Комітету з питань співробітництва між Україною та ЄС” та засідання Постійної Українсько-Литовської комісії з питань європейської інтеграції;
- **участь України в ініціативі ЄС “Східне партнерство”.** Відбулись засідання Тематичної платформи № 2 “Економічна інтеграція та наближення до політик ЄС”, Панелі № 1 “Торгівля та регуляторне співробітництво в сфері торгівлі в рамках поглиблених зон вільної торгівлі” та Панелі № 3 “3 питань малого та середнього підприємництва”;
- **участь України в роботі тематичних програм та галузевих агентств ЄС.** Ратифіковано Протокол до Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейським Співтовариством про загальні принципи участі України в програмах Співтовариства (прийнято Закон України від 21.09.2011 № 3764-VI, набрав чинності з 1 листопада 2011 року), яким створено умови для можливої участі України в програмах Євросоюзу та використання можливостей співпраці в рамках тематичних програм ЄС, що у свою чергу є одним з інструментів залучення європейського досвіду та впровадження європейських стандартів у пріоритетних сферах економіки.

ПОДАЛЬШІ ДІЇ:

- » Юридичне оформлення, підписання та набуття чинності Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, в частині створення зони вільної торгівлі.
- » Моніторинг реалізації Плану заходів щодо збільшення переваг та мінімізації негативних наслідків створення зони вільної торгівлі з Європейським Союзом для економіки України.
- » Забезпечення функціонування системи двосторонніх органів Україна – ЄС в економічній сфері, двосторонніх органів формату Україна – держави-члени ЄС з питань європейської інтеграції.
- » Забезпечення участі України в ініціативі ЄС “Східне партнерство”, зокрема в рамках Тематичної платформи №2 “Економічна інтеграція та наближення до політик ЄС”.
- » Забезпечення участі України в роботі тематичних програм ЄС.

▼ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТА ПОГЛИБЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА З ДЕРЖАВАМИ – УЧАСНИЦЯМИ СПІВДРУЖНОСТІ НЕЗАЛЕЖНИХ ДЕРЖАВ

В системі зовнішньополітичних пріоритетів України важливе місце посідають відносини з країнами СНД, поновлення діалогу на всіх рівнях, насамперед з Росією, Білоруссю, Казахстаном, Туркменістаном і Азербайджаном, які в найближчій перспективі залишатимуться основними торговельними партнерами України.

Серед основних досягнень у відносинах України з країнами СНД у 2011 році є:

- ✓ 7 червня 2011 року підписання *Програми економічного співробітництва України і Російської Федерації на 2011 - 2020 роки*, яка є стратегічним документом для співробітництва між нашими країнами в економічній сфері;
- ✓ 12 вересня 2011 року підписання *Договору між Україною та Туркменістаном про довгострокове торговельно-економічне співробітництво*, який дасть поштовх до розширення співробітництва між Україною та Туркменістаном у найближчі десятиліття;
- ✓ 18 жовтня 2011 року підписання *Договору про зону вільної торгівлі держав-учасниць СНД*, який розроблено відповідно до норм та правил СОТ.

Важливими результатами засідання Ради глав урядів СНД (18.10.2011) стало:

- ✓ *підписання Міждержавної програми інноваційного співробітництва держав-учасниць СНД на період до 2020 року*, що дозволить системно підійти до вирішення соціально-економічних проблем, пов'язаних з підвищенням ефективності суспільного виробництва, життєвого рівня населення, національної та технологічної безпеки, створенням умов для інноваційного розвитку економік країн СНД, що в свою чергу сприятиме виходу на світові ринки високотехнологічної та конкурентоспроможної продукції;
- ✓ *розроблення Плану заходів з реалізації другого етапу (2012-2015 роки) Стратегії економічного розвитку СНД на період до 2020 року*, що необхідно для прискорення соціально-економічного розвитку держав-учасниць СНД шляхом формування міждержавного інноваційного простору на базі основних напрямів довгострокового співробітництва в науково-технічній і інноваційній сферах, участі у міждержавних цільових програмах інноваційного співробітництва, міждержавних галузевих науково-технічних програмах, що забезпечують активізацію науково-технічної і інноваційної діяльності, концентрацію фінансових і матеріальних ресурсів.

Крім того, для реалізації *Стратегії економічного розвитку СНД на період до 2020 року* підготовлено *Національний план з реалізації Стратегії економічного розвитку СНД до 2020 року* (розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.03.2011 №181-р).

З метою реалізації пріоритетних завдань торговельно-економічного співробітництва з Російською Федерацією в 2011 році було проведено:

- ✓ *2 Спільних засідання Секретаріатів та Підкомісії з питань торговельно-економічного співробітництва Комітету з питань економічного співробітництва Українсько-Російської міждержавної комісії* (25.05.2011, м. Київ та 24-25.11.2011, м. Москва);
- ✓ *Засідання Комітету з питань економічного співробітництва Українсько-Російської міждержавної комісії* (7.06.2011, м. Москва), на якому Прем'єр-міністром України М.Я. Азаровим та Головою Уряду Російської Федерації В.В. Путіним підписано *Програму економічного співробітництва України і Російської Федерації на 2011-2020 роки*. Програма включає конкретні проекти співпраці в пріоритетних напрямках українсько-російського співробітництва, а саме, енергетики, авіаційної, космічної промисловості, суднобудування, агропромислового комплексу, транспорту і логістики, прикордонного та міжрегіонального співробітництва, співробітництва в соціально-гуманітарній сфері;

- ✓ Дев'яте засідання Російсько-Української Ділової Ради “Інновації, інвестиції – стратегічний аспект російсько-українського співробітництва, модернізація національних економік”, “Росія-Україна: взаємодія в галузі енергетики, електроенергетики. Питання енергозбереження” (29.09.2011, м. Київ).

Довідково:

В Програмі економічного співробітництва України і Російської Федерації на 2011-2020 роки визначені ключові цільові інтегральні показники обсягів взаємної співпраці, зокрема:

- підвищення обороту двосторонньої торгівлі товарами в середньому не менш ніж на 10-15% на рік (у фізичних обсягах);
- підвищення обороту двосторонньої торгівлі послугами в середньому не менш ніж 12-15 % на рік;
- підвищення частки торгівлі несировинними товарами, а також послугами з третіми державами;
- підвищення обсягу взаємних інвестицій у середньому не менш ніж на 15-20 % на рік;
- підвищення обсягу випуску продукції підприємствами із взаємними інвестиціями не менш ніж у 5 разів до 2020 року.

Статистична довідка:

Активізація розвитку торговельно-економічних відносин з країнами СНД та Російською Федерацією вплинула на зростання обсягу обороту товарів між Україною та СНД і Росією.

До країн СНД експортовано 26,2 млрд. дол. США, що становить 38,27% від загального обсягу експорту товарів. Порівняно з 2010 роком експорт товарів збільшився на 39,7%.

Імпорт товарів з країн СНД становив 37,2 млрд. дол. США, що становить 45,05% від загального обсягу імпорту товарів. Порівняно з 2010 роком імпорт товарів зріс на 39,4%.

Російська Федерація залишається найбільшим торговельним партнером України.

До Російської Федерації здійснювались найбільші експортні поставки товарів. Експорт товарів за 2011 рік склав 19,8 млрд. доларів США, що становить 75,7% від загального обсягу експорту з країнами СНД. Порівняно з 2010 роком експорт товарів до Російської Федерації збільшився на 47,6 %.

У загальному обсязі імпорту надходження з Російської Федерації становили за 2011 рік 29,1 млрд. доларів США, що становить 78,29 % від загального обсягу імпорту з країнами СНД. Імпорт товарів з Російської Федерації за 2011 рік збільшився на 31,2%.

Також, протягом 2011 року були проведенні засідання спільних міжурядових комісій з питань економічного співробітництва між Україною та окремими державами-учасницями СНД, за результатами яких було досягнуто домовленості щодо:

- ✓ розвитку Євро-Азійського нафтотранспортного коридору в рамках Міжнародного трубопровідного підприємства “САРМАТІА”;
- ✓ практичної реалізації положень міжурядової Угоди між Урядами України та Азербайджану про співробітництво в сфері транспортування нафти територією України і меморандуму про співробітництво між Україною та Азербайджаном в організації поставок скрапленого природного газу на територію України (підписані 26.01.2011 року).

ПОДАЛЬШІ ДІЇ:

- » Подальша імплементація положень Договору про зону вільної торгівлі СНД.
- » Виконання другого етапу (2012-2015 роки) Стратегії економічного розвитку СНД на період до 2020 року.
- » Проведення засідань Ради глав урядів СНД (листопад, травень), Економічної ради СНД (березень, червень, вересень, грудень).
- » Проведення засідань двосторонніх міжурядових комісій з питань співробітництва України з країнами СНД.
- » Актуалізація програм довгострокового економічного співробітництва між Україною та країнами СНД.
- » Організація і проведення двосторонніх бізнес-форумів з метою подальшого просування продукції та послуг українських товаровиробників на ринки країн СНД.
- » Забезпечення покращення доступу українських товарів та послуг до ринку СНД шляхом поглиблення співпраці з перспективними торговельними партнерами.
- » Забезпечення активізації міжрегіональних торговельно-економічних відносин України з Російською Федерацією, розв'язання транспортних і митних проблем, впровадження у практику міжрегіональної співпраці інформаційних технологій та інше.

▼ **СТВОРЕННЯ СПРИЯТЛИВОГО ТОРГОВЕЛЬНОГО ТА ІНВЕСТИЦІЙНОГО РЕЖИМУ, В ТОМУ ЧИСЛІ ШЛЯХОМ УКЛАДЕННЯ ЕКОНОМІЧНО ОБҐРУНТОВАНИХ УГОД ПРО ВІЛЬНУ ТОРГІВЛЮ З КЛЮЧОВИМИ ПАРТНЕРАМИ**

Покращення торговельно-економічного співробітництва з країнами світу шляхом **укладання економічно обґрунтованих угод про вільну торгівлю (далі – УВТ)** є одним з найбільш ефективних інструментів сприяння зростанню експорту через лібералізацію доступу товарів та послуг на зовнішній ринок.

Укладання УВТ з перспективними торговельно-економічними партнерами дозволяє диверсифікувати географію та номенклатуру експорту, розширити внутрішній ринок за рахунок ринків інших країн та підвищити конкурентоздатність вітчизняного товаровиробництва.

В цьому напрямі протягом звітного періоду здійснено наступні заходи:

- ✓ 7 грудня 2011 року Верховною Радою України прийнято Закон України “Про ратифікацію Угоди про вільну торгівлю між Україною та державами ЄАВТ, Угоди про сільське господарство між Україною та Королівством Норвегія, Угоди про сільське господарство між Україною та Ісландією та Угоди про сільське господарство між Україною та Швейцарською Конфедерацією”;
- ✓ 18 листопада у м. Києві підписано Угоду про вільну торгівлю між Урядом України та Урядом Чорногорії;
- ✓ проведено переговори та консультації щодо укладання угод про вільну торгівлю з Канадою (16 - 20 травня, Київ та 21 – 25 листопада, м. Оттава), Туреччиною (5-7 грудня, м. Київ), Ізраїлем (8-10 листопада), Сербією (26-27 вересня, м. Белград), Сирією (17-18 лютого, Дамаск, 8-10 червня, Київ) та Марокко. За результатами переговорів досягнуто суттєвого прогресу при опрацюванні таких питань, як торгівля товарами і послугами, правила визначення країни походження товарів, механізми торговельного захисту, співробітництво в інвестиційній сфері, співробітництво у сфері праці та захисту навколишнього середовища.

Для забезпечення реалізації своїх стратегічних торговельно-економічних інтересів, розширення доступу до ринку товарів і послуг Україна активно використовує договірну базу СОТ для подальшого розвитку зовнішньої торгівлі та збільшення товарообігу з країнами-партнерами.

Так, у 2011 році Україною продовжено переговори з країнами, що вступають до СОТ, зокрема:

- ✓ **підписано двосторонній протокол щодо доступу до ринку товарів між Україною та незалежною Державою Самоа** (06.05.2011);
- ✓ **проведено переговори з країнами-кандидатами на вступ до СОТ: Казахстаном, Єменом, Лаосом, Таджикистаном, Азербайджаном, Сербією, Боснією та Герцеговиною.** Зазначені переговори спрямовані на покращення доступу до ринків товарів країн-кандидатів шляхом зменшення їх ставок мита, забезпечення реалізації інтересів вітчизняних виробників, збільшення експорту товарів та послуг тощо;
- ✓ **завершено роботу делегації України у Робочій групі з розгляду заявки Російської Федерації про вступ до СОТ,** щодо якої Україна брала участь у низці засідань та консультацій країн – членів, зокрема, в частині санітарного і фітосанітарного регулювання та надавала свої пропозиції до тексту зобов'язань Російської Федерації у зазначеній сфері.

Забезпечена активна участь України у багатосторонніх переговорах раунду “Доха – Розвиток”. Найбільш актуальними секторами порядку денного раунду “Доха – Розвиток” залишаються питання сільського господарства, доступу до ринків несільськогосподарської продукції (NAMA), торгівлі послугами та правил торгівлі.

У рамках забезпечення захисту інтересів вітчизняних виробників товарів і послуг на внутрішньому та зовнішніх ринках з використанням механізму врегулювання суперечок в рамках СОТ протягом 2011 року Мінекономрозвитку здійснено регулярні огляди торговельної політики членів СОТ та кроки з вирішення проблемних питань з країнами-членами СОТ, зокрема:

- ✓ **опрацьовані матеріали до оглядів торговельної політики 14 країн – членів СОТ,** серед яких: ЄС, Австралія, Канада, Індія, Японія, і надано відповідні пропозиції;
- ✓ **проведено консультації з Вірменією та Молдовою** щодо застосування різних ставок акцизного збору та ПДВ на вітчизняні та імпортні тютюнові вироби та алкогольні напої, а також дискримінаційного застосування екологічного збору Молдовою до низки товарів українського експорту.

Міністерством на постійній основі проводилась робота спрямована на **захист інтересів вітчизняних виробників від демпінгового, субсидованого та зростаючого імпорту.**

Довідково:

Протягом 2011 року проводилось 7 розслідувань:

4 антидемпінгових розслідування щодо імпорту в Україну: шин для легкових автомобілів походженням з Республіки Білорусь, листів азбестоцементних гофрованих (шифер) походженням із Республіки Білорусь; флотат – скла (скло термічно поліроване) походженням із Російської Федерації, Республіки Болгарія, Республіки Польща, Турецької Республіки, Республіки Білорусь; метанолу (метиловий спирт) з Російської Федерації;

3 спеціальних розслідування щодо імпорту в Україну: продуктів переробки нафтової сировини (бензину марок А - 76 (А - 80), А - 92, А - 95, дизельного пального, мазуту, пічного палива, скрапленого газу, бітуму дорожнього, масла), автомобілів легкових, холодильного та морозильного обладнання незалежно від країни походження та експорту.

Щодо імпорту в Україну стрілочних переводів походженням з Російської Федерації - 1 перегляд антидемпінгових заходів.

У рамках відповідних міжнародних договорів здійснюється співробітництво з компетентними органами іноземних країн щодо спільного моніторингу імпорту товарів, які можуть стати об'єктами торговельних розслідувань:

- ✓ **20.04.2011 підписано протокол між Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Міністерством комерції Китайської Народної Республіки** про внесення змін до Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством економіки України та Міністерством комерції Китайської Народної Республіки у сфері розвитку торговельно-економічного співробітництва;
- ✓ укладено Угоду щодо поставок окремих видів української трубної продукції до Республіки Білорусь, Республіки Казахстан та Російської Федерації на період з 01.10.2011 до 31.12.2011 без сплати додаткового антидемпінгового мита;
- ✓ **30.12.2011 підписано Протокол про внесення змін та доповнень до Угоди про регулювання поставок деяких видів сталевих труб**, які походять з України, на території Республіки Білорусь, Республіки Казахстан та Російської Федерації, яким продовжено термін дії чинної Угоди до 31.12.2012.

В частині удосконалення механізму захисту вітчизняних експортерів на зовнішніх ринках:

- ✓ розроблено проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту вітчизняних товаровиробників у відповідь на дискримінаційні та/або недружні дії іноземних держав, митних союзів або економічних угруповань” (реєстр. № 8571), який 20.09.2011 Верховною Радою України прийнято за основу;
- ✓ прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 578 “Про внесення змін до Порядку здійснення захисту інтересів вітчизняних товаровиробників під час проведення іноземними державами, їх економічними або митними об'єднаннями антидемпінгових, спеціальних захисних або антисубсидійних розслідувань щодо імпорту товарів українського походження”;
- ✓ прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 09.06.2011 № 628 “Про внесення змін до Порядку проведення розслідувань з метою встановлення фактів дискримінаційних та/або недружніх дій інших держав, митних союзів чи економічних угруповань щодо України”.

ПОДАЛЬШІ ДІЇ:

Продовження здійснення заходів щодо створення сприятливого торговельного та інвестиційного режиму, шляхом підготовки та укладання економічно обґрунтованих угод про вільну торгівлю з перспективними торговельними партнерами України, зокрема з Канадою, В'єтнамом, Туреччиною, Сінгапуром, Ізраїлем, Ліваном, Сербією тощо.

Продовження здійснення заходів щодо просування та захисту економічних інтересів України за допомогою механізмів СОТ, створення умов для розвитку експорту товарів і послуг, зокрема шляхом:

- » покращення доступу вітчизняних виробників до ринків товарів та послуг країн-кандидатів на вступ до СОТ та закріплення на цих ринках;
- » співробітництва з СОТ по найважливішим питанням порядку денного раунду «Доха-Розвиток» з метою участі у формуванні новітніх правил світової торгівлі;
- » активізації участі у справах, які знаходяться на стадії консультацій у рамках механізму СОТ щодо вирішення торговельних суперечок, та моніторинг справ, які ініціюються іншими членами СОТ, з метою прийняття рішення стосовно доцільності участі України як третьої сторони у конкретних суперечках, предмет яких становить суттєвий інтерес для України;
- » активізації спільної роботи з органами виконавчої влади, галузевими асоціаціями промисловості, компаніями щодо опрацювання питань більш ефективного використання інструментів СОТ;

- » підвищення ефективності здійснення моніторингу та реагування на зміни зовнішньоторговельних режимів країн-членів СОТ;
- » активізації використання відповідних дво- та багатосторонніх інструментів СОТ з метою захисту інтересів Української сторони у рамках антидемпінгових, спеціальних та антисубсидійних розслідувань, які проводять іноземні держави щодо української продукції.

▼ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вироблення цілісної і збалансованої зовнішньоекономічної політики є одним з важливих чинників соціально-економічного розвитку держави. В рамках розроблення міжнародних правил торгівлі, розвитку міжнародного економічного співробітництва, а також з метою стимулювання експорту та інституційної підтримки зовнішньоекономічної діяльності в 2011 році Мінекономрозвитку здійснило наступні кроки:

- ✓ **розроблено правові передумови для запровадження в Україні системи державної фінансової підтримки експорту високотехнологічних товарів, аналогічної відповідним системам у країнах – членах СОТ**, шляхом кредитування, страхування експорту і гарантування участі українських експортерів у тендерах за кордоном, передбачених в проекті Закону України “Про державну фінансову підтримку експортної діяльності” (реєстр. № 9373 від 01.11.2011), який 20.12.2011 Верховною Радою України прийнято за основу;
- ✓ **затверджено план заходів з подолання негативного сальдо у зовнішній торгівлі**, реалізація якого дозволить збалансувати зовнішню торгівлю України товарами та послугами, зменшити її негативне сальдо та розширити зовнішні ринки збуту товарів українського походження (розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 № 1074-р);
- ✓ **затверджено план заходів з розвитку та реалізації експортного потенціалу України і розширення зовнішніх ринків збуту товарів вітчизняних товаровиробників на 2012 рік**, яким передбачено, зокрема, інституційні, організаційні, інформаційні, фінансові заходи з підтримки вітчизняного експорту товарів, забезпечення розвитку і реалізації експортного потенціалу держави в цілому та окремих регіонів, поглиблення двосторонніх торговельно-економічних відносин України з іншими країнами світу, а також розширення зовнішніх ринків збуту продукції українського походження (розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1206-р);
- ✓ **утворено Зовнішньоекономічну раду при Кабінеті Міністрів України**, яка є постійно діючим консультативно-дорадчим органом для сприяння забезпеченню координації заходів щодо міжнародного економічного співробітництва та ефективного прийняття рішень у зовнішньоекономічній сфері (постанова Кабінету Міністрів України від 27.04.2011 № 467).

Довідково:

Основними завданнями Зовнішньоекономічної Ради є:

- налагодження структурованого діалогу між владою, бізнесом і громадянським суспільством згідно з європейською практикою;
- вироблення цілісної і збалансованої зовнішньоекономічної політики, спрямованої на підвищення конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості економіки України;
- поліпшення умов торгівлі на зовнішніх ринках для вітчизняних виробників та збільшення обсягів експорту, підвищення його географічної і товарної диверсифікованості.

З метою підвищення ефективності інструментів регулювання зовнішньоекономічної діяльності протягом 2011 року Мінекономрозвитку було розроблено ряд нормативно-правових актів, зокрема:

- **Закон України “Про внесення змін до Митного тарифу України, затвердженого Законом України “Про Митний тариф України”, та інших Законів України щодо опису та ставок ввізного мита на деякі товари”** (22.12.2011 № 4234-VI), спрямований на забезпечення гармонізації національного законодавства, виконання міжнародних зобов'язань України та активізація міжнародної торгівлі, удосконалення вітчизняної законодавчої бази з питань митної справи;
- **Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах”** (09.12.2011 № 4099-VI), метою якого є вдосконалення порядку здійснення операцій з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічній діяльності та забезпечення сприятливих умов для діяльності підприємств у цій сфері. Зазначений законопроект знаходиться на підписі Президента України;
- **проекти Законів України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оподаткування товарів, які тимчасово ввозяться на митну територію України”** (реєстр. № 9226 від 29.09.2011) та **“Про внесення змін до статті 206 Податкового кодексу України щодо оподаткування товарів, які тимчасово ввозяться на митну територію України”** (реєстр. № 9227 від 29.09.2011), які спрямовані на приведення законодавства України у відповідність до положень Конвенції про тимчасове ввезення (Стамбул, 1990 рік) в частині запровадження механізму оподаткування ввізним митом та вдосконалення механізму оподаткування податком на додану вартість операцій з тимчасового ввезення товарів на митну територію України з метою виробництва чи виконання робіт;
- **постанова Кабінету Міністрів України від 26.12.2011 № 1360 “Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2012 рік”**, що забезпечить державний контроль за експортом та імпортом певних видів товарів, створить умови для ефективного і раціонального використання ресурсів держави, забезпечить енергетичну безпеку країни;
- **постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2011 № 204 “Про внесення змін до Порядку розподілу тарифної квоти на ввезення в Україну цукру-сирцю з тростини”**;
- **п'ять постанов Кабінету Міністрів України, якими доповнено перелік енергозберігаючих матеріалів, обладнання, устаткування та комплектуючих, що звільняються від ввізного мита та операції з увезення яких на митну територію України звільняються від обкладення податком на додану вартість, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.05.2008 № 444 “Питання ввезення на митну територію України енергозберігаючих матеріалів, обладнання, устаткування та комплектуючих”**.

Статистична довідка:

Зовнішня торгівля у поточному році демонструвала тенденцію до нарощування основних показників її розвитку.

Так, зовнішньоторговельний оборот (товари та послуги) за 2011 рік склав 170,9 млрд. дол. США і збільшився на 32,1% в порівнянні з 2010 роком.

Слід зазначити, що зовнішньоторговельний оборот України товарами та послугами з іншими країнами світу (без країн СНД) склав 100,2 млрд. дол. США і збільшився на 29,5 % в порівнянні з 2010 роком. При цьому експорт товарів та послуг склав 49,7 млрд. дол. США і збільшився на 28,0 % або на 10,9 млрд. дол. США., а імпорт – 50,5 млрд. дол. США і відповідно збільшився на 30,9% або на 11,9 млрд. дол. США. Сальдо зовнішньоторговельного обороту товарами та послугами з цими країнами у 2011 році склало негативним у сумі 780,4 млн. дол. США, у 2010 році воно було додатним у сумі 285,4 млн. дол. США.

Необхідно зазначити, що обсяги експорту товарів до інших країн світу в 2011 році в порівнянні з 2010 роком збільшились на 29,2 % або на 9,5 млрд. дол. США і склали 42,2 млрд. дол. США.

Обсяги імпортних надходжень товарів з цих країн збільшились на 33,3 % або на 11,3 млрд. дол. США і склали 45,4 млрд. дол. США.

ПОДАЛЬШІ ДІЇ :

- » Організаційне забезпечення роботи Зовнішньоекономічної Ради при Кабінеті Міністрів України з метою вироблення комплексних узгоджених рішень, перспектив розвитку зовнішньоекономічної діяльності України на середньо- та довгострокову перспективу;
- » Розроблення концептуальних засад зовнішньоекономічної політики на середньострокову перспективу;
- » Розроблення проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про Митний тариф України”, яким передбачатиметься приведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності у відповідність до Гармонізованої системи опису та кодування товарів версії 2012 року;
- » Розроблення проекту Закону України “Про внесення змін до Митного тарифу, затвердженого Законом України “Про Митний тариф України”, яким передбачатиметься приведення чинного законодавства у відповідність із міжнародними тарифними зобов’язаннями у рамках членства у СОТ на 2013 рік.

Звіт підготовлено департаментом реформування публічної адміністрації на основі інформаційно-аналітичних матеріалів структурних підрозділів Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

Телефони для довідок:

(044) 253-64-37

(044) 253-40-05